

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

FEDERALNE UPRAVE CIVILNE ZAŠTITE

2019.

Broj: 01-02-06-11-1-2084-6/19

Sarajevo, septembar 2020.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	5
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	6
1.	UVOD	6
2.	PREDMET, CIJL I OBIM REVIZIJE.....	7
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	8
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	9
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI	11
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE.....	14
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	15
7.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	16
7.1.1	Prihodi i primici	16
7.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	17
7.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	17
7.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	19
7.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	23
7.2	BILANS STANJA.....	26
7.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	26
7.2.2	Stalna sredstva	26
7.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	27
7.2.4	Popis sredstava i obaveza.....	28
8.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	29
9.	JAVNE NABAVKE	29
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	34
IV	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	36
	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2019. godinu.....	37
	Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine	40

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalne uprave civilne zaštite (u daljem tekstu: Uprava)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Uprave na 31. 12. 2019. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revisionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Uprave u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Uprave odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revisionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revisionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazeњe internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Uprave;
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Federalne uprave civilne zaštite za 2019. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Uprave za 2019. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Ne možemo potvrditi osnovanost obračuna i isplate posebnog dodatka na plaću za posebne uslove rada, s obzirom na to da nisu ispunjeni uslovi utvrđeni članom 23. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH i članom 192. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća. Posljedica toga je da se iskazani troškovi u iznosu od 5.362.324 KM mogu značajno razlikovati od onih koji bi se utvrdili prema važećim zakonskim propisima. Ne možemo kvantificirati efekte ovog odstupanja na finansijske izvještaje (tačka 7.1.2.1 Izvještaja);
2. Za provedene postupke javnih nabavki na osnovu kojih su zaključeni ugovori u iznosu od 1.303.482 KM, tehničke specifikacije iz tenderske dokumentacije nisu svim ponuđačima omogućile jednak i nediskriminirajući pristup u nadmetanju, što nije u skladu s članom 54. Zakona o javnim nabavkama. Također, kod određenog broja provedenih postupaka nije pravilno odabrana vrsta postupka, u skladu sa ovim Zakonom (tačka 9. Izvještaja);

3. Uprava nije blagovremeno Vladi FBiH podnijela prijedlog za imenovanje Federalne komisije za procjenu štete u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i Uredbom o jedinstvenoj metodologiji za procjenu štete od prirodnih i drugih nesreća, što je imalo za posljedicu da raspodjela sredstava zaštite i spašavanja u iznosu od 1.068.000 KM, nije izvršena u skladu s Odlukom Vlade FBiH o postupku i kriterijima za dodjelu jednokratne novčane pomoći općinama i kantonima za otklanjanje šteta nastalih od prirodnih i drugih nesreća (tačka 7.1.2.3 Izvještaja);
4. Ne možemo potvrditi da je godišnji popis na 31. 12. 2019. godine izvršen u skladu s članom 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH u dijelu popisa sredstava i opreme, koja su u skladu sa zaključenim ugovorima i reversima data drugim pravnim licima i udruženjima na korištenje, a koja se vode u knjigovodstvenim evidencijama Uprave (tačka 7.2.4 Izvještaja);
5. Nisu blagovremeno preduzete aktivnosti na izradi Baze podataka obveznika civilne zaštite u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije obveznika civilne zaštite (tačka 5. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Uprave u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- Nedonošenje Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u FBiH od strane Parlamenta FBiH za period od najmanje pet godina, iako je Uprava izradila Prijedlog programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Federaciji BiH od 2018. do 2025. godine, koji je Vlada FBiH prihvatile 24. 5. 2018. godine i dostavila Parlamentu FBiH.
Programom razvoja uspostavlja se sistem zaštite i spašavanja koji će biti u stanju da djeluje i odgovori na sve potencijalne opasnosti na način da cijelovito, dugoročno i u najvećoj mjeri zadovolji potrebe države i njenih građana na smanjenju uticaja prirodnih i drugih nesreća na život i zdravlje ljudi, materijalnih dobara i okoliša i efikasnom otklanjanju posljedica prirodnih i drugih nesreća, a Planom zaštite i spašavanja razrađuju se zadaci utvrđeni Programom razvoja, te postoji potreba da se poduzmu aktivnosti na njihovom donošenju, što je i zakonska obaveza. Donošenje ovih akata utiče na realizaciju planiranih projekata koji se finansiraju iz posebnih naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, što može djelovati na sigurnost ljudi i materijalnih dobara i otklanjanje posljedica od prirodnih i drugih nesreća (tačka 5. Izvještaja).

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s ovim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Uprave odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrshodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Uprave, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 14. 9. 2020. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

II KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Budžet FBiH za 2019. godinu;
 - Zakon o izvršavanju Budžeta FBiH za 2019. godinu;
 - Zakon o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave;
 - Zakon o trezoru u FBiH;
 - Zakon o javnim nabavkama;
 - Zakon o državnoj službi u FBiH;
 - Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
 - Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
 - Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Federalna uprava civilne zaštite je samostalna federalna uprava, osnovana u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave¹. Vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom, koji se odnose na: organizovanje, pripremanje i funkcionisanje civilne zaštite i službe osmatranja i obavljanja; razradu plana upotrebe i djelovanja civilne zaštite; praćenje stanja priprema civilne zaštite, uz predlaganje i preduzimanje mjera na unapređenju organizovanja i osposobljavanja civilne zaštite; izdavanje naredbi za upotrebu jedinica, službi i povjerenika civilne zaštite na provođenju mjera zaštite i spašavanja; organizovanje i praćenje realizacije obuke građana na provođenju samozaštite; organizovanje i koordinaciju provođenja mjera zaštite i spašavanja; donošenje plana okvirnih, ličnih i materijalnih formacija štabova, jedinica i službi zaštite i spašavanja, uz predlaganje i poduzimanje mjera na njihovoj popuni ljudstvom i materijalnim sredstvima; donošenje nastavnih planova i programa obuke struktura civilne zaštite; predlaganje programa zajedničkih samostalnih vježbi i izrade elaborata za izvođenje vježbi civilne zaštite; sve poslove prikupljanja podataka o minama i drugim neeksploiranim ubojnim sredstvima (u daljem tekstu: NUS) na teritoriji FBiH, sa održavanjem baze podataka o tome; izvođenje stručne obuke osoba za rad sa NUS-om; ugovaranje radova, nadzor nad izvođenjem i provjerom kvaliteta uklanjanja i uništavanja NUS-a, te neposredno uklanjanje i uništavanje pronađenog NUS-a (realizacija na poziv preko timova na hitne intervencije); pripremu propisa iz oblasti civilne zaštite, predlaganje planova naučnoistraživačkih projekata iz oblasti civilne zaštite i praćenje njihove realizacije; inspekcijski nadzor iz oblasti civilne zaštite; vođenje propisanih evidencijskih i vršenje drugih poslova iz ove oblasti, utvrđene odgovarajućim federalnim zakonom.

Unutrašnja organizacija i način rada Uprave utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji iz 2014. godine, sa posljednjim izmjenama u 2015. godini. Za izvršavanje poslova i radnih zadataka formirane su sljedeće organizacione jedinice: Kabinet direktora, Sektor za planiranje, mjere zaštite i spašavanje i vatrogastvo, Centar za obuku struktura zaštite i spašavanja i tehničke poslove, Sektor za računovodstveno-finansijske poslove, javne nabavke i skladištenje, Sektor za pravne i opće poslove, Inspektorat, Sektor za organizaciju deminiranja i uništavanja eksplozivnih sredstava (UES), Operativni centar civilne zaštite i Jedinica za internu reviziju.

Upravom rukovodi direktor koji zastupa i predstavlja Upravu i za svoj rad odgovora Vladi FBiH, koja ga je imenovala 14. 9. 2014. godine.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji za obavljanje poslova i zadataka iz nadležnosti Uprave sistematizovana su radna mjesta za 254 izvršioca, a na 31. 12. 2019. godine bilo je zaposleno 211, od toga devet rukovodećih državnih službenika, 22 državna službenika, 180 namještenika, od kojih je 156 deminera. Budžetom FBiH za 2019. godinu planirano je 212 zaposlenika.

Federalni štab civilne zaštite (u daljem tekstu: Federalni štab) osnovan je Uredbom o Federalnom štabu², kao stručno-operativno tijelo FBiH ovlašteno za vršenje poslova koji su mu Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća³ (u daljem tekstu: Zakon o zaštiti i spašavanju) dati u nadležnost. Federalni štab čine komandant, načelnik i 19 članova. Vlada FBiH je Rješenjem o postavljenju komandanta, načelnika i članova Federalnog štaba civilne zaštite⁴ za komandanticu Federalnog štaba postavila Jelku Miličević, zamjenicu premijera Vlade FBiH i federalnu ministricu finansija, za načelnika Fahrudina Solaka, direktora Uprave, a za članove su postavljeni:

- Namik Hodžić, glavni sekretar Crvenog krsta FBiH;
- Raska Bračković – Denjalić, direktorica Ureda Vlade FBiH za odnose s javnošću;
- Mustafa Žiga, inspektor u Federalnom ministarstvu unutrašnjih poslova;

¹ „Sl. novine FBiH“, br. 58/02, 19/03, 38/05, 2/06, 08/06, 61/06 i 48/11

² „Sl. novine FBiH“, br. 54/03, 38/06, 74/07, 63/11 i 22/20

³ „Sl. novine FBiH“, br. 39/03, 22/06, 43/10

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 64/11, 80/13, 99/13, 44/14, 46/14, 58/15, 70/16 i 93/18

- Stipo Buljan, sekretar Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije;
- Esad Osmanbegović, sekretar Federalnog ministarstva prometa i komunikacija;
- Izudin Livadić, glavni federalni inspektor u Federalnom ministarstvu raseljenih osoba i izbjeglica;
- Marina Bera, pomoćnica ministra u Federalnom ministarstvu zdravstva;
- Dijana Čampara, pomoćnica ministra u Federalnim ministarstvu trgovine;
- Ljuba Tadić, pomoćnica ministra u Federalnom ministarstvu prostornog uređenja;
- Nijaz Brković, pomoćnik ministra u Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva;
- Mirjana Kovač, šefica odsjeka u Federalnom ministarstvu okoliša i turizma;
- Tihomir Ćurak, pomoćnik ministrike u Federalnom ministarstvu finansija;
- Ismet Sendić, pomoćnik direktora Uprave – rukovodilac Operativnog centra civilne zaštite;
- Ramo Dautbašić, šef Odsjeka za zaštitu i vatrogastvo u Upravi;
- Murat Baručić, pomoćnik direktora Uprave – rukovodilac Centra za obuku struktura zaštite i spašavanja i tehničke poslove;
- Jadranka Jurić, stručna savjetnica u Upravi za organizovanje, pripremanje i provođenje mjera zaštite i spašavanja (za zaštitu životinja i namirnica životinjskog porijekla, prvu medicinsku pomoć i asanaciju terena);
- Mira Lazić, pomoćnica direktora Uprave u Sektoru za računovodstveno-finansijske poslove, javne nabavke i skladištenje/pomoćnica direktora u Jedinici za internu reviziju;
- Dalila Efendić, pomoćnica direktora Uprave u Kabinetu;
- Enisa Bajrović, pomoćnica direktora Uprave u Sektoru za pravne i opće poslove.

Vlada FBiH je 5. 12. 2019. godine donijela Rješenje o izmjenama Rješenja o postavljenju komandanta, načelnika i članova Federalnog štaba, kojim je umjesto Izudina Livadića postavila Samiru Demirović, šeficu Kabineta iz Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica, a umjesto Mire Lazić Sanitu Alagić, pomoćnicu direktora Uprave u Sektoru za računovodstveno-finansijske poslove, javne nabavke i skladištenje.

Federalni štab vrši poslove iz svoje nadležnosti i za svoj rad odgovora Vladi FBiH.

Sjedište Uprave je u Sarajevu, u Ulici Vitomira Lukića broj 10.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Uprave za 2019. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima, u periodu od decembra 2019. do juna 2020. godine.

Imajući u vidu da je Vlada Federacije BiH 16. 3. 2020. godine proglašila stanje nesreće zbog situacije izazvane pandemijom COVID-19, subjekti revizije su na osnovu zaključaka i preporuka Vlade FBiH reorganizovali svoj rad i skratili radno vrijeme, što može uticati na način obavljanja poslova u okviru uspostavljenog kontrolnog okruženja. Zbog ovih okolnosti, a s ciljem prikupljanja dovoljnih i primjerenih revizijskih dokaza, subjektima revizije omogućeno je dostavljanje dokumentacije za završnu reviziju elektronskim putem.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je finansijsku reviziju Uprave za 2014. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Uprava je postupila u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestila je o preduzetim radnjama u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da su preduzete određene mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Preduzete su aktivnosti na zatvaranju posebnog transakcijskog računa za implementaciju Programa deminiranja, u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima, a obračun i isplata plaća i drugih materijalnih troškova za deminere iskazuje se u Glavnoj knjizi i finansijskim izvještajima Uprave.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Prijedlog Federalnog programa zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća u FBiH od 2018. do 2025. godine usvojila je Vlada FBiH 24. 5. 2018. godine i dostavila ga Parlamentu FBiH, koji nije usvojio Prijedlog programa, što nije u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća;
- 2) Preduzete su aktivnosti kako bi općine u što kraćem roku opravdale namjenski utrošak doznačenih sredstava putem transfera iz sredstava zaštite i spašavanja.

Nerealizovane preporuke

- 1) Poboljšati funkcionisanje sistema internih kontrola u cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka, dosljedne primjene zakona, propisa i internih procedura i donijeti potrebne akte iz nadležnosti Uprave;
- 2) U skladu sa zakonskim i ostalim propisima, poduzeti aktivnosti na uspostavi interne revizije;
- 3) Preispitati Pravilnik o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika u dijelu dodatka na plaću za posebne uslove rada, u cilju njegovog usklađivanja sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine;
- 4) Prilikom nabavke roba i ugovaranja usluga u potpunosti poštovati odredbe Zakona o javnim nabavkama BiH, posebno uvažavajući ispunjenost uslova za svaki odabrani postupak u pogledu procijenjene vrijednosti. Ispitivati tržište i kontinuirano vršiti potrebne nabavke (uvažavajući zakonom utvrđene nadležnosti i specifičnosti djelatnosti Uprave), u skladu s planovima nabavki i zakonskim aktima. Za direktnе sporazume, u cilju transparentnijeg i efikasnijeg trošenja javnog novca, objediniti iste i slične nabavke, procijeniti njihove iznose i primijeniti odgovarajući postupak, definisan Zakonom o javnim nabavkama BiH.

Nakon izvršene revizije za 2019. godinu dato je ukupno 24 preporuka, od čega je 18 novih i šest preporuka koje su već date u Izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja za 2014. godinu (četiri nerealizovane i dvije djelimično realizovane).

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁵, rukovodilac korisnika javnih sredstava odgovoran je za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg finansijskog upravljanja i kontrole (u daljem tekstu: FUK) i ispunjenje ciljeva na zakonit, ekonomičan, efikasan i efektivan način. Rukovodilac je također odgovoran za izradu internih propisa o FUK-u i za implementaciju sistema FUK-a u svim organizacionim jedinicama u odnosu na sve programe i procese koji se izvršavaju, poštujući principe zakonitosti, finansijskog upravljanja i transparentnosti, u skladu sa standardima interne kontrole. Interne kontrole u javnom sektoru sastoje se od pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, upravljanje rizicima, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena sistema.

Parlament FBiH nije, u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara, donio Federalni program zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća u FBiH, sa utvrđenim ciljevima i zadacima, koji bi omogućio izradu Federalnog plana zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća za period od pet godina, sa utvrđenim zadacima. Ovim Programom uspostavlja se sistem zaštite i spašavanja koji će djelovati i odgovoriti na sve potencijalne opasnosti na način da cijelovito, dugoročno i u najvećoj mjeri zadovolji potrebe države i njenih građana i građanki na smanjenju uticaja prirodnih i drugih nesreća na život i zdravlje ljudi, materijalnih dobara i okoliša i efikasno otklanjanje posljedica prirodnih i drugih nesreća.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji uređena je unutrašnja organizacija i djelokrug organizacionih jedinica, sistematizacija radnih mesta sa brojem izvršilaca i potrebnim uslovima, rukovođenje, ovlaštenja, odgovornost, stručni kolegij, programiranje i planiranje rada, disciplinska odgovornost i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Uprave, u osnovnoj organizacionoj jedinici – Sektoru za organizaciju deminiranja i uništavanja UES, postoje unutrašnje organizacione jedinice, odsjeci za: deminiranje, UES, servisiranje i popravku vozila i opreme. U Odsjeku za deminiranje predviđeno je 11 vođa deminerskog tima i 11 zamjenika vođa tima, 66 deminera za manuelnu pripremu i čišćenje terena (najmanje po šest u svakom deminerskom timu) i 12 deminera medicinara, i to jedan u Deminerskom timu za mehaničku pripremu zemljišta u Mostaru, jedan u Deminerskom timu za uzorkovanje u Travniku i po jedan u Unsko-sanskom kantonu u Bihaću, Posavskom kantonu u Orašju, Tuzlanskom kantonu u Tuzli, Srednjobosanskom kantonu u Busovači, Kantonu Sarajevo u Sarajevu, Zeničko-dobojskom kantonu u Žepču, Hercegovačko-neretvanskom kantonu u Mostaru, Kantonu 10 u Livnu i Bosansko-podrinjskom kantonu u Goraždu. Također, u Odsjeku za UES predviđeno je po osam vođa tima deminera za UES, deminera za UES, deminera medicinara u timu za UES i deminera vozača, od čega po jedan u Unsko-sanskom kantonu U Bihaću, Posavskom kantonu u Orašju, Tuzlanskom kantonu u Tuzli, Srednjobosanskom kantonu u Busovači, Kantonu Sarajevo u Sarajevu, Zeničko-dobojskom kantonu u Žepču, Hercegovačko-neretvanskom kantonu u Mostaru, Kantonu 10 u Livnu i Bosansko-podrinjskom kantonu u Goraždu.

S obzirom na to da je Uprava registrovana sa sjedištem u Sarajevu, a da su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, kao i u rješenjima o postavljanju, predviđena 132 izvršioca čije mjesto rada nije u sjedištu Uprave, za radna mjesta u Odsjeku za deminiranje i Odsjeku za UES nije nam prezentirana dokumentacija kojim bi se potvrdilo da su obezbijeđeni uslovi rada van sjedišta Uprave, sa tačnom adresom i sjedištem rada. To bi bio osnov za ostvarivanje prava po osnovu rada (vođenje evidencija o prisustvu na poslu, dnevnice, naknade za prevoz, parkiranje službenih vozila i dr.).

Prema obrazloženju direktora Uprave, ovi zaposlenici su smješteni u sjedišta kantonalnih uprava civilne zaštite. Međutim, nije prezentirana dokumentacija da je Uprava u 2019. godini sa kantonalnim upravama potpisala ugovore kojima bi se regulisala međusobna prava i obaveze.

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

Ovo ima značajnost jer mjesto rada utiče na isplatu pojedinih naknada troškova zaposlenih, kao i na pravo i obračun naloga za službena putovanja. Prezentiran nam je Ugovor o zakupu poslovnog prostora, zaključen 27. 12. 2014. godine sa općinom Busovača na period od jedne godine i bez plaćanja zakupnine, koji je istekao 27. 12. 2015. godine i nije produžen; Ugovor o zakupu poslovnog prostora, zaključen 8. 6. 2017. godine sa Općinom Odžak, na period od jedne godine i bez plaćanja zakupnine, koji je istekao 8. 6. 2018. godine i nije produžen; Sporazum o privremenom korištenju uredskih prostorija i parking mjesta za smještaj zaposlenika, opreme i vozila, koji je predstavnik Grada Mostara potpisao 24. 5. 2019. godine, ali nema datuma kada ga je potpisao direktor Uprave, zbog čega sporazum nije validan u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima.

Također, u skladu s članom 13. Zakona o deminiranju u BiH, entitetske vlade trebaju osigurati nadležnosti i odgovornosti civilne zaštite u poslovima deminiranja. Komisija za deminiranje u BiH pri Ministarstvu civilnih poslova odobrila je Upravi Akreditaciju za izvođenje aktivnosti na provedbi protuminskih akcija prema odredbama ovog Zakona i standarda za uklanjanje mina i neeksplodiranih sredstava u BiH. Međutim, nije nam prezentiran akt kojim su utvrđeni uslovi koje treba ispuniti kako bi deminer mogao raditi, kao što su dnevno radno vrijeme najviše do pet sati, temperatura zraka od 5 do 30 stepeni, koje poslove demineri obavljaju kada ne deminiraju, ko vodi evidenciju o ovom i drugim važnim pitanjima vezanim za poslove deminiranja, koji se obavljaju izvan sjedišta Uprave.

Uprava nije usvojila strategiju upravljanja rizicima. Postojećim Pravilnikom o internoj kontroli uspostavljen je dio sistema internih kontrola, internih kontrolnih postupaka, odgovornost, komunikacija i informisanje. **Međutim, interne kontrole nisu uspostavljene u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, kojim se upravljujući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično i efikasno.**

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, Standardima interne kontrole u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima i aktima kojima se reguliše interna kontrola u subjektu revizije, rukovoditeljica Sektora za računovodstveno-finansijske poslove, javne nabavke i skladištenje zadužena je za koordinaciju razvoja sistema finansijskog upravljanja i kontrole, kao i procesa upravljanja rizicima u Upravi. Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole dostavljen je Centralnoj harmonizacijskoj jedinici pri Federalnom ministarstvu finansija 24. 2. 2020. godine.

Naši nalazi ukazuju na to da sistem internih kontrola nije u potpunosti funkcionišao u dijelu dosljedne primjene zakonskih propisa i ostalih podzakonskih akata, naročito pri: utvrđivanju posebnog dodatka na plaću po osnovu posebnih uslova rada i obračuna posebnog dodatka na plaću zbog posebnih uslova rada za deminere samo kada na terenu obavljaju poslove deminiranja; smještaju zaposlenika čije mjesto rada nije u sjedištu Uprave; organizovanju federalnih specijalnih jedinica civilne zaštite; uspostavljanju potrebnih evidencija iz nadležnosti Uprave; popunjavanju putnih naloga službenih vozila; izdavanju putnih naloga i obračuna i isplate putnih troškova zaposlenicima čije mjesto rada nije u sjedištu Uprave; planiranju, provođenju i realizaciji postupaka javnih nabavki i evidenciji stalnih sredstava, što smo posebno obrazložili u Izvještaju.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti dostavljena je Federalnom ministarstvu finansija u skladu sa članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti. **Uz Izjavu o fiskalnoj odgovornosti nije popunjeno Prilog 5. Mišljenje interne revizije o sistemu finansijskog upravljanja i kontrolama, što nije u skladu sa Pravilnikom.**

Preporuke:

- **uspostaviti sistem finansijskog upravljanja i kontrole, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima, u cilju jačanja internih kontrola;**

- za zaposlenike Odsjeka za deminiranje i Odsjeka za UES, koji su u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji raspoređeni na rad u Mostar, Travnik, Bihać, Tuzlu, Busovaču, Žepče, Orašje, Livno i Goražde, obezbijediti uslove rada, sa tačnom adresom i sjedištem rada, koji će biti osnovi za ostvarivanje prava po osnovu rada;
- uz Izjavu o fiskalnoj odgovornosti sačiniti i dostaviti predviđene priloge, u skladu s Pravilnikom o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Interni revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁶ i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji u martu 2014. godine sistematizovana je Jedinica za internu reviziju sa tri radna mesta (rukovodilac Sektora – pomoćnik direktora i dva stručna savjetnika – interna revizora). Rješenjem o internom premještaju na radno mjesto od 19. 6. 2019. godine, pomoćnica Sektora za računovodstveno-finansijske poslove premještena je na mjesto pomoćnice direktora u Jedinici za internu reviziju.

U skladu sa Standardima interne kontrole u javnom sektoru u FBiH – Standard 16 – Interna revizija, Uprava nije osigurala provođenje interne revizije kao nezavisnog, objektivnog uvjeravanja i konsultantske aktivnosti kreirane s ciljem da se doda vrijednost i unaprijedi poslovanje. Stoga ne možemo potvrditi da su preduzete aktivnosti na uspostavi i funkcionisanju adekvatne i efikasne funkcije interne revizije, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH. Nisu nam prezentirani Plan interne revizije za 2019. godinu, Trogodišnji plan, ni drugi akti vezani za funkcionisanje interne revizije, niti su obavljane interne revizije.

Preporuka:

- uspostaviti internu reviziju u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.

Prevencija korupcije

U skladu sa Strategijom za borbu protiv korupcije 2016.–2019. godine i Akcionim planom za provedbu strategije za borbu protiv korupcije Vlade FBiH, u 2017. godini direktor je donio Plan integriteta. U januaru 2018. godine donesen je Pravilnik o prijavljivanju korupcije ili nepravilnosti i postupanju po prijavama korupcije ili nepravilnosti u Upravi. Komisiji za postupanje po prijavama korupcije ili nepravilnostima, koja je imenovana u januaru 2018. godine, istekao je mandat u januaru 2019. godine, a nova komisija nije imenovana.

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI

Donošenje Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u FBiH

Zakonom o zaštiti i spašavanju propisano je da Parlament FBiH donosi Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u FBiH za period od najmanje pet godina, dok Vlada FBiH donosi Plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća u FBiH u kojem se razrađuju zadaci utvrđeni u Programu. Istovremeno je članom 26. Zakona propisano da Uprava izrađuje Federalni program razvoja, predlaže Federalni plan zaštite i spašavanja, vodi propisane evidencije i obavlja poslove zaštite i spašavanja i druge poslove u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Uprava je izradila Prijedlog Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Federaciji BiH od 2018. do 2025. godine i dostavila ga Vladi FBiH 17. 5. 2018. godine, a Vlada FBiH prihvatiла Zaključkom od 24. 5. 2018. godine i dostavila ga Parlamentu FBiH. Do okončanja revizije nije nam prezentirano da je Parlament FBiH usvojio Prijedlog programa.

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

S obzirom na to da se Programom zaštite uspostavlja sistem zaštite i spašavanja koji će biti u stanju da djeluje i odgovori na sve potencijalne opasnosti na način da cijelovito, dugoročno i u najvećoj mjeri zadovolji potrebe Bosne i Hercegovine i njenih građana na smanjenju uticaja prirodnih i drugih nesreća na život i zdravlje ljudi, materijalnih dobara i okoliš i efikasno otklanjanje posljedica prirodnih i drugih nesreća, kao i da se Planom zaštite i spašavanja razrađuju zadaci utvrđeni Programom razvoja, postoji potreba da se poduzmu aktivnosti na njihovom donošenju, a što je i zakonska obaveza. Također, donošenje ovih dokumenata utiče na realizaciju planiranih aktivnosti koje se finansiraju iz posebnih naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, što može uticati na sigurnost ljudi i materijalnih dobara i otklanjanje posljedica prirodnih i drugih nesreća.

Ne možemo potvrditi da je Uprava blagovremeno sačinila Prijedlog programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Federaciji BiH od 2018. do 2025. godine i dostavila ga nadležnim organima i institucijama na usvajanje, budući da se Program odnosi na 2018. godinu, a da je Prijedlog dostavljen Vladi FBiH tek 17. 5. 2018. godine, a Vlada FBiH ga je dostavila Parlamentu FBiH 24. 5. 2018. godine. S obzirom na to da FBiH nema Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, niti na osnovu Programa donesen federalni plan zaštite i spašavanja, nije nam prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da su preduzimane aktivnosti prema Vladi FBiH da se ovaj značajni dokument doneše.

Preporuka:

- ***preduzeti aktivnosti prema Vladi FBiH u cilju donošenja Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Federaciji BiH od 2018. do 2025. godine.***

Organizovanje službi zaštite i spašavanja FBiH

Na prijedlog Uprave, u skladu s članom 123. Zakona o zaštiti i spašavanju, Vlada FBiH je donijela Uredbu o organizovanju službi zaštite i spašavanja FBiH.⁷ Uredbom su određena pravna lica i udruženja građana koja će organizovati službe za zaštitu i spašavanje koje će djelovati na teritoriju FBiH. Na osnovu ove Uredbe, Uprava je zaključila ugovore o međusobnim pravima i obavezama sa konkretnim zadacima i načinom djelovanja kada Federalni štab doneše naredbu o njihovom djelovanju. Prezentirano je devet ovakvih ugovora, koji su zaključeni u 2007. godini, sa aneksima zaključenim u 2011., 2012. i 2013. godini sa: Federalnim zavodom za agropedologiju za poslove zaštite i spašavanja iz nadležnosti Službe za kontrolu zemljišta, Javnom zdravstvenom ustanovom Univerzitetski klinički centar Tuzla, Kliničkom bolnicom Mostar i Regionalnim medicinskim centrom „Dr. Safet Mujić“ Mostar i Zavodom za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo za poslove zaštite i spašavanja iz nadležnosti službi za medicinsku pomoć, Zavodom za javno zdravstvo FBiH za poslove Službe za radiološku, hemijsku i biološku zaštitu, Federalnim hidrometeorološkim zavodom za poslove iz nadležnosti Službe za seismologiju i hidrometeorologiju, Crvenim krstom FBiH za poslove iz nadležnosti Crvenog krsta, Sportsko-rekreativnim klubom „Neretva“ Konjic za poslove iz nadležnosti Službe za spašavanje na vodi i pod vodom (zaključen 4. 5. 2017. godine) i Gorskom službom spašavanja FBiH za poslove iz nadležnosti Službe za spašavanje sa visina FBiH (zaključen 5. 7. 2017. godine). Ugovorima je utvrđeno da su sredstva i oprema koje je Uprava nabavila i dala ovim pravnim licima i udruženjima na revers, vlasništvo FBiH i vode se u knjigovodstvenoj evidenciji Uprave. Na osnovu prezentiranih reversa od 10. 10. 2017. godine, Gorska služba spašavanja FBiH i Sportsko-rekreativni klub „Neretva“ Konjic zadužili su po jedno motorno vozilo Land Rover Defender.

Organizovanje federalnih specijaliziranih jedinica civilne zaštite

U skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju, na prijedlog Uprave, Vlada FBiH organizuje specijalizirane jedinice civilne zaštite za potrebe Federacije BiH, koje obavljaju složenije poslove zaštite i spašavanja na cijelom teritoriju FBiH kada nisu dovoljne specijalizovane jedinice i druge snage civilne zaštite kantona i utvrđuje zadatke tih jedinica.

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 58/06, 40/10, 14/12, 66/12 i 11/17

Vlada FBIH je 21. 9. 2018. godine donijela **Uredbu o organizovanju federalnih specijaliziranih jedinica civilne zaštite⁸**, kojom su utvrđeni zadaci, područje djelovanja, način popune ljudstvom i materijalno-tehničkim sredstvima, obučavanje i osposobljavanje, finansiranje i druga pitanja od značaja za organizaciju i funkcionisanje ovih jedinica o kojima se neposredno stara Uprava. Ove jedinice namijenjene su za izvođenje složenijih spasilačkih intervencija koje zahtijevaju brzu i efikasnu akciju spašavanja života ljudi i materijalnih dobara, kada snage općina, gradova i kantona nisu dovoljne, kada prijeti neposredna opasnost od nastanka ili je nastala prirodna ili druga nesreća i zadatke izvršavaju na cijeloj teritoriji FBIH. Specijalizirane jedinice organizuju se za brze intervencije, i to 11 jedinica za: spašavanje na vodi, spašavanje pod vodom, spašavanje iz ruševina, urbano traganje i spašavanje – ISAR tim, potrage i spašavanje u ljetnim i zimskim uslovima, uklanjanje i uništavanje eksplozivnih sredstava (UES – EOD tim), izvlačenje povrijeđenih ili poginulih iz minskih polja – operacija „Brzi odgovor“, ispumpavanje vode pumpama velikog kapaciteta, prečišćavanje vode, spašavanje od radioloških, hemijskih i bioloških opasnosti (RHB zaštita), gašenje požara otvorenog prostora i spašavanje i podršku iz zraka.

Pri organizovanju ovih jedinica polazi se od potreba i uslova utvrđenih u Procjeni ugroženosti FBIH od prirodnih i drugih nesreća. Vlada FBIH je Odlukom od 13. 11. 2014. godine donijela Procjenu ugroženosti FBIH od prirodnih i drugih nesreća, što znači da Uprava treba preduzeti aktivnosti na ažuriranju postojeće Procjene ugroženosti.

Rješenjem od 20. 12. 2019. godine, direktor je imenovao radnu grupu za organizovanje federalnih specijaliziranih jedinica civilne zaštite od 50 članova da u skladu sa Uredbom organizuje specijalizirane jedinice. Radna grupa je 30. 12. 2019. godine sačinila Izvještaj o realizaciji zadatka na organizovanju federalnih specijaliziranih jedinica, odnosno lične i materijalne formacije i standardne operativne procedure u cilju donošenja Okvirnih ličnih i materijalnih formacija prema članu 6. Uredbe. U ove jedinice raspoređeni su postojeći zaposlenici. Dinamika i realizacija zadatka utvrđenih Uredbom za formiranje, opremanje i obučavanje specijaliziranih jedinica vršit će se u skladu sa dinamikom utvrđenom Programom razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u FBIH i prema prioritetima iz Procjene ugroženosti FBIH od prirodnih i drugih nesreća. **Ne možemo potvrditi da je Uprava u 2019. godini preduzela sve potrebne aktivnosti na uspostavi federalnih specijaliziranih jedinica civilne zaštite, osposobljenih za brzu i efikasnu akciju spašavanja ljudi i materijalnih dobara, u skladu s članom 132. Zakona o zaštiti i spašavanju i Uredbom.**

Preporuka:

- **organizovati i osposobiti federalne specijalizirane jedinice civilne zaštite za brzu i efikasnu akciju spašavanja ljudi i materijalnih dobara, u skladu sa Uredbom o organizovanju specijaliziranih jedinica civilne zaštite.**

Uspostava i vođenje Baze podataka obveznika civilne zaštite

O građanima koji podliježu obavezi civilne zaštite vodi se evidencija, prema članu 148. Zakona o zaštiti i spašavanju, a direktor Uprave utvrđuje sadržaj i način vođenja evidencije, kriterije za osobe koje se vode u evidenciji i kriterije za raspoređivanje obveznika civilne zaštite u strukture (službe zaštite i spašavanja, opće i specijalizovane jedinice civilne zaštite, štab civilne zaštite i povjerenike civilne zaštite).

Direktor je 3. 1. 2019. godine donio **Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije obveznika civilne zaštite⁹**, kojim je utvrđen način vođenja evidencija i uspostavljanje jedinstvene elektronske baze podataka pripadnika civilne zaštite FBIH. Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestao je važiti Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije obveznika civilne zaštite iz 2013. godine, kojim je predviđeno vođenje određenih evidencija, koje nije realizovano.

⁸ „Sl. novine FBIH“, br. 77/18

⁹ „Sl. novine FBIH“ br. 1/19

U skladu sa novim Pravilnikom, u Bazu podataka koju uspostavlja i vodi Uprava objedinjuju se podaci o pripadnicima civilne zaštite koju vode organi civilne zaštite općine, grada, kantona i Federacije. Također, Uprava osigurava tehničko i sigurnosno održavanje i administriranje sistema te koordinira popunu i ažuriranje podataka sa ostalim organima civilne zaštite. U skladu sa članom 27. ovog Pravilnika, Uprava je bila dužna u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu Pravilnika provesti postupak javne nabavke za izradu jedinstvene elektronske baze podataka, izvršiti obuku službenika sistema najkasnije u roku od tri mjeseca od dana kada Baza podataka bude stavljena u funkciju, a nadležni organi civilne zaštite podatke o pripadnicima civilne zaštite općine, grada, kantona i FBiH unijeti u Bazu podataka najkasnije u roku od šest mjeseci od dana provedene obuke. Nakon donošenja, provedene su pripremne aktivnosti za implementaciju Pravilnika u smislu izrade potrebne tenderske dokumentacije. Međutim, predmetna javna nabavka nije realizovana u 2019. godini, s obzirom na to da je bilo potrebno obuhvatiti i druge baze podataka iz nadležnosti Uprave (u skladu sa drugim podzakonskim propisima iz oblasti zaštite i spašavanja, zaštite od požara i vatrogastva) i ugraditi u predmetnu tendersku dokumentaciju, zbog čega je ta aktivnost prolongirana za naredni period.

Na osnovu prezentirane dokumentacije, ne možemo potvrditi da su blagovremeno preduzete aktivnosti na uspostavljanju i vođenju Baze podataka obveznika civilne zaštite u FBiH, za koju je nadležna Uprava u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije obveznika civilne zaštite.

Preporuka:

- **uspostaviti jedinstvenu elektronsku bazu podataka obveznika civilne zaštite, u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije obveznika civilne zaštite.**

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH odobrena su sredstva u iznosu od 22.670.754 KM, Upravi u iznosu od 22.610.754 KM, a Federalnom štabu 60.000 KM.

Na osnovu Instrukcije Federalnog ministarstva finansija posebno su planirana sredstva i dostavljen budžetski zahtjev za Upravu, a posebno za Federalni štab, bez obzira na to što se vode pod jednim identifikacionim brojem.

Na Plan rada Uprave za 2019. godinu Vlada FBiH je dala saglasnost 7. 2. 2019. godine. Sačinjen je i Trogodišnji plan rada za period 2018–2020. godine, a nije Trogodišnji plan rada za period 2019–2021. godine, što nije u skladu s članom 7. Uredbe o procesu trogodišnjeg i godišnjeg planiranja i godišnjeg izvještavanja u federalnim ministarstvima i institucijama¹⁰, jer se trogodišnji plan donosi svake godine i predstavlja osnovu za izradu godišnjeg plana rada.

Plan korištenja sredstava posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća u 2019. godini donio je direktor Uprave 6. 3. 2019. godine, uz pribavljeno mišljenje Federalnog štaba, sa izmjenama i dopunama od 9. 10. 2019. godine i 13. 11. 2019. godine. Tačkom V Odluke o uslovima i načinu korištenja sredstava ostvarenih po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća¹¹ utvrđeno je da se korištenje sredstava posebne naknade vrši na osnovu godišnjeg plana koji se donosi za svaku budžetsku godinu.

Plan sadrži sve zadatke koji se planiraju finansirati, sva sredstva i opremu po vrsti i količini koja se planiraju nabaviti, sve projekte preventivnih mjera zaštite i spašavanja koje je odobrila Vlada FBiH, iznos sredstava koji se planira upotrijebiti u slučaju nastanka prirodne ili druge nesreće za provođenje hitnih mjera na spašavanju ljudi i materijalnih dobara, aktivnosti koje su planirane u cilju pripremanja, obuke i vježbi struktura civilne zaštite i sve druge aktivnosti koje se namjeravaju tokom godine finansirati iz sredstava posebne naknade u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju i ovom Odlukom.

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 5/14

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 4/12 i 80/13

Odluku o realizaciji finansijskog plana Federalnog štaba za 2019. godinu donijela je zapovjednica 6. 3. 2019. godine, sa zakašnjenjem, s obzirom na to da je Pravilnikom o načinu rada i funkcionisanja štabova i povjerenika civilne zaštite¹² utvrđeno da se program aktivnosti štaba civilne zaštite donosi u decembru za narednu kalendarsku godinu, a najkasnije do februara tekuće godine. Odobrena je realizacija sredstava u iznosu od 60.000 KM, i to za troškove naknade članovima (53.600 KM), za aktivnosti vezane za 1. mart, Dan civilne zaštite (5.000 KM), za ostale izdatke koji se odnose na registraciju dva vozila, kancelarijski materijal, napitke, naknade za predaju završnog računa i drugo (1.400 KM).

Godišnji izvještaj o radu Uprave za 2019. godinu Vlada FBiH je usvojila 20. 2. 2020. godine. U njemu je navedeno da su ciljeve za 2019. godinu uglavnom ispunili, te da će se započete aktivnosti nastaviti i u narednom periodu. U izvještaju je također navedeno da ukupna površina tretirana metodama manuelnog deminiranja iznosi 907.378 m², dok je Planom bilo predviđeno do 1.170.000 m².

Izvještaj o prikupljenim i utrošenim sredstvima od posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća na nivou FBiH za period 1. 1. – 31. 12. 2019. godine dostavljen je Vladi FBiH 4. 6. 2020. godine, a usvojen 10. 6. 2020. godine.

U skladu s članom 5. Pravilnika o utvrđivanju i vođenju registra budžetskih korisnika u FBiH¹³, koji je na osnovu Zakona o budžetima u FBiH donijela federalna ministrica finansija 29. 5. 2019. godine, svaki budžetski korisnik mora imati identifikacioni broj (ID broj). Uprava i Federalni štab imaju jedan ID broj (4200332400006), a Budžetom FBiH za 2019. godinu posebno su odobrena sredstva za Upravu, a posebno za Federalni štab, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o utvrđivanju i vođenju registra budžetskih korisnika u FBiH.

Preporuke:

- *sredstva u Budžetu FBiH za Upravu i Federalni štab planirati u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, za budžetskog korisnika kome je odobren Identifikacioni broj;*
- *Trogodišnji plan Uprave donositi u skladu sa Uredbom o procesu trogodišnjeg i godišnjeg planiranja i godišnjeg izvještavanja u federalnim ministarstvima i institucijama.*

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Uprava je sačinila i dostavila nadležnim organima i institucijama u utvrđenom roku godišnje finansijske izvještaje za 2019. godinu. U skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, finansijski izvještaji su sačinjeni za sve podračune otvorene u okviru Jedinstvenog računa Trezora (JRT) (Civilna zaštita – CARDS 2001, Sredstva za zaštitu i spašavanje, Prikupljanje naknada iz premije osiguranja imovine od požara, Prikupljanje prihoda ostvarenih od naknada za polaganje ispita za rukovoditelja akcije gašenja požara, Projekt „Mreža volontera civilne zaštite“), pojedinačni za Upravu (bez podračuna) i za Federalni štab.

Prihodi iz nadležnosti Uprave nisu iskazani u finansijskim izvještajima u skladu s članom 22. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, gdje je navedeno da se Obrazac PR – Račun prihoda i rashoda sastavlja preuzimanjem salda s konta prihoda i rashoda iz Glavne knjige Trezora. Uprava nije u kolonama obrazaca koje se odnose na planirane pozicije unijela podatke iz posljednjeg budžeta, koji je zvanično usvojio Parlament FBiH, za godinu za koju se sačinjava izvještaj, u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Uz Godišnje finansijske izvještaje sačinjena je i Analiza iskaza. U Analizi finansijskih izvještaja posebno su obrázložene odobrene preraspodjеле koje su uticale na izmjenu iznosa sredstava planiranih i odobrenih od zakonodavnog organa vlasti.

Preporuka:

- *finansijske izvještaje sačinjavati u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH u dijelu iskazivanje planiranih pozicija i prihoda.*

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 77/06, 5/07 i 32/14

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 30/14

7.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

7.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2019. godinu iskazani su prihodi u iznosu od 4.304.118 KM, koji se odnose na prihode od poreza (35.149 KM) i neporeznih prihoda (4.268.969 KM), od čega se 31.200 KM odnosi na vlastite prihode od pruženih usluga trećim licima po osnovu deminiranja, uništavanja i uklanjanja NUS-a, skladištenje eksploziva i dr. Pravilnik o vrsti vlastitih prihoda, načinu i rokovima raspodjele donesen je u decembru 2014. godine, nakon što je Vlada FBiH dala saglasnost.

U 2019. godini prikupljeni su prihodi u iznosu od 4.205.424 KM i iskazani na Podračunu u okviru JRT-a: „FMF – Sredstva zaštite i spašavanja“. Ovi prihodi se ostvaruju po osnovu člana 180. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća¹⁴, kojim je utvrđeno da su pravne osobe i građani koji obavljaju samostalnu djelatnost i državna tijela svih nivoa vlasti u FBiH dužni plaćati posebnu naknadu za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća u visini od 0,5% od osnovice koju čine isplaćene neto plaće zaposlenika u radnom odnosu i svih osoba angažovanih po ugovoru o obavljanju privremenih i povremenih poslova i po ugovoru o djelu. Pravilnikom o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji FBiH¹⁵ predviđena je uplata ovih namjenskih prihoda, i to obaveze po osnovu posebnog poreza za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, koje se odnose na period do 31. 12. 2008. godine (uplaćeno 30.751 KM po osnovu posebnog poreza na plaću i 4.397 KM po osnovu ugovora o djelu i privremenih i povremenih poslova). Naknade se uplaćuju na račun javnih prihoda budžeta kantona, a od evidentiranih sredstava 20% pripada FBiH, 25% kantonu i 60% općini u kojoj su sredstva ostvarena. Na podračunu je po osnovu posebne naknade, gdje je osnovica neto plaća, prikupljeno 3.889.054 KM, a po osnovu posebne naknade, gdje je osnovica zbirni iznos neto primitaka po osnovu druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada, iznos od 264.543 KM. Prikupljena sredstva kantonalni trezor raspoređuje na način da 15% pripada FBiH, 25% kantonu i 60% općini u kojoj su sredstva ostvarena. Po osnovu kamata na depozite u banci u 2019. godinu prikupljeno je 16.678 KM.

Naknade iz premije osiguranja imovine od požara prikupljene su u ukupnom iznosu od 57.135 KM. One se uplaćuju na osnovu člana 137. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu¹⁶, a Pravilnikom o načinu uplate javnih prihoda predviđena je uplata naknada prema sjedištu pravnog lica preko koje je premija osiguranja realizovana. Naknada za vatrogasne jedinice iz premije osiguranja imovine od požara i prirodnih sila u 2019. godine evidentirana je u iznosu od 15.495 KM, a naknada iz funkcionalne premije osiguranja motornih vozila za vatrogasne jedinice ostvarena je u iznosu od 25.015 KM. Ove naknade se uplaćuju na račun javnih prihoda kantona, a kantonalni trezor raspoređuje 10% FBiH, 20% kantonu i 70% pripada općini i gradu u kojima su sredstva ostvarena. Naknade za zajedničke profesionalne vatrogasne jedinice iz premije osiguranja imovine od požara i prirodnih sila prikupljene su u iznosu od 10.541 KM, a naknade za zajedničke profesionalne vatrogasne jedinice iz funkcionalne premije osiguranja motornih vozila u iznosu od 5.789 KM. U skladu sa Pravilnikom o načinu uplate javnih prihoda, ove naknade se uplaćuju u cijelokupnom iznosu na račun javnih prihoda budžeta kantona, koji raspoređuju 5% Budžetu FBiH, a 95% budžetima kantona. Po osnovu prihoda od kamata ostvareno je 296 KM.

Po osnovu prihoda od naknada za polaganje ispita za rukovodioce akcije gašenja požara u 2019. godini prikupljeno je 9.900 KM (22 kandidata uplatila po 450 KM naknade). Ovi prihodi se ostvaruju na osnovu člana 106. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, te odredbama Uredbe o sadržaju, uslovima, načinu i programu polaganja ispita u oblasti vatrogastva¹⁷, kojom je utvrđena obaveza polaganja ispita za rukovodioca akcije gašenja požara.

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 39/03, 22/06 i 43/10

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 33/16

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 64/09

¹⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 93/12 i 105/14

7.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2019. godinu iskazani su rashodi i izdaci Uprave i Federalnog štaba u ukupnom iznosu od 12.212.209 KM.

Strukturu rashoda i izdataka čine: plaće, naknade i doprinosi (6.790.516 KM: 56%), tekući transferi i drugi tekući rashodi (2.016.498 KM: 16%), izdaci za materijal i usluge (1.870.794 KM: 15%) i izdaci za nabavku stalnih sredstava (1.534.402 KM: 13%).

7.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Bruto plaće i naknade plaća sa 31. 12. 2019. godine iskazane su u iznosu od 5.362.324 KM i veće su za 757.975 KM u odnosu na prethodnu godinu. Razlog povećanja je veći broj zaposlenih za 17 radnika i povećana osnovica za obračun plaće. Bruto plaće i naknade čine 44,12% ukupnih iskazanih rashoda i izdataka Uprave. U 2019. godini najviša neto plaća isplaćena je u iznosu od 3.348 KM, najniža u iznosu od 679 KM (nekvalificirani radnik), a prosječna plaća u iznosu od 1.372 KM. Osnovica za obračun plaće u januaru je iznosiла 315 KM, a od februara 2019. godine 330 KM.

Pravilnik o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika iz 2014. godine, sa izmjenama u 2015., 2018. i 2019. godini, donio je direktor uz prethodno dato pozitivno mišljenje Federalnog ministarstva finansija i Sindikalne organizacije državnih službenika i namještenika Uprave, na osnovu Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH¹⁸ (u daljem tekstu: Zakon o plaćama).

Članom 23. Zakona o plaćama predviđen je dodatak na plaću po osnovu posebnih uslova rada, i to za deminere od 30% do 50% od osnovne plaće, a za ostale poslove koji se vrše pod posebnim uslovima određenim posebnim zakonom dodatak na plaću može se odrediti od 10% do 20%.

Članom 192. Zakona o zaštiti i spašavanju utvrđeno je da se zbog posebnih uslova rada, težine i prirode poslova i odgovornosti za njihovo obavljanje u budžetu FBiH visina sredstava za plaće rukovodilaca, službenika i namještenika Uprave određuje kao federalnim organima uprave, uvećana do 20%. Također, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i spašavanju (dopuna člana 192) predviđeno je da za pripadnike timova za deminiranje koji se angažuju na poslovima deminiranja i uklanjanja eksplozivnih sredstava, pored prava utvrđenih Zakonom o deminiranju u BiH¹⁹, osigurava se i poseban dodatak u visini od najmanje 50% do 120% od osnovne plaće zbog posebnih uslova rada, specifičnosti u obavljanju poslova i opasnosti po život pri deminiranju. **Ovaj dodatak pripada samo onda kada pripadnici timova neposredno na terenu obavljaju deminiranje. Izmjene ovog Zakona Uprava nije predvidjela propisima, niti ih je ugradila u Pravilnik o plaćama.**

Pravilnikom o plaćama i naknadama, koji nije usklađen s članom 23. Zakona o plaćama i članom 192. Zakona o zaštiti i spašavanju, predviđeno je da svi zaposlenici imaju dodatak na plaću zbog posebnih uslova rada, težine i prirode poslova i odgovornosti za njihovo izvršavanje u rasponu od 15 do 50%. Za stručne, administrativne, tehničke i druge poslove dodatak na plaću iznosi 15%, 18% i 20% (pomoći radnici i spremičice 15%, a rukovodioci 20%). Za poslove deminiranja i UES poseban dodatak je 30% (rukovodilac Sektora, šef Odsjeka, stručni saradnici za planiranje i kontrolu), 40% (viši referent za obradu podataka deminerskih radilišta, vođa deminerskog tima, demineri medicinari i demineri vozači), 45% (šef Odsjeka, deminer za UES, deminer za UES, za manuelnu pripremu i čišćenje terena, vodič pasa i vozač) i 50% (viši referent deminer za kontrolu kvaliteta i procedure sigurnosti, vođa tima za UES, vođa deminera u deminerskom timu, vođa deminera u timu pasa otkrivača eksploziva – trener pasa).

U evidencijama o prisustvu na poslu pod „Z“ evidentirani su neoperativni dani, kada demineri nisu na poslu, u deminerskom polju niti, u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, na utvrđenom mjestu rada, a isplaćuje im se puna plaća sa posebnim dodatkom na posebne uslove rada.

¹⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 45/10, 111/12 i 20/17

¹⁹ „Sl. glasnik BiH“, br. 5/02

Kao primjer navodimo obračun plaće i naknada za decembar za zaposlenika kojem je utvrđen koeficijent za obračun plaće 2,7 i odobren poseban dodatak na plaću u iznosu od 50%, a koji je u toku mjeseca bio na bolovanju i godišnjem odmoru i nije radio niti jedan dan. Isplaćena mu je neto plaća u iznosu od 1.780 KM (bruto u iznosu od 3.203 KM), što nije u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju. Budući da nije neposredno na terenu obavljao poslove deminiranja, zaposleniku je trebalo obračunati i isplatiti 993 KM umjesto 1.780 KM, što je za 787 KM više u odnosu na obračunati i isplaćeni iznos.

Također, za rukovodioca Jedinice za internu reviziju utvrđen je koeficijent za obračun plaće od 5,7 i dodatak na plaću zbog posebnih uslova rada od 20%. Zaposlenik je cio mjesec bio na godišnjem odmoru. Obračunata je i isplaćena neto plaća u iznosu od 2.454 KM (bruto u iznosu od 4.325 KM). U ovom slučaju ne možemo potvrditi usklađenost obračuna i isplate posebnog dodatka za posebne uslove rada s članom 23. Zakona o plaćama, imajući u vidu da su poslovi internog revizora slični u svim ustanovama i institucijama. Neto plaća bez posebnog dodatka iznosi 2.097 KM, što je za 356 KM više u odnosu na isplaćenu plaću.

Pravilnik o plaćama i naknadama nije usklađen sa Zakonom o plaćama i Zakonom o zaštiti i spašavanju u dijelu obračuna i isplate posebnog dodatka na plaću za posebne uslove rada za pripadnike deminerskih timova koji nisu neposredno uključeni u poslove deminiranja, kada pripadnici tih timova na terenu ne obavljaju poslove deminiranja, s obzirom na specifičnosti i opasnosti po život pri deminiranju. U Upravi je 31. 12. 2019. godine bilo zaposleno 156 deminera. Ovaj dodatak se obračunavao i isplaćivao i za vrijeme bolovanja, godišnjeg odmora i kada pripadnici timova nisu na terenu obavljali poslove deminiranja, što nije u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju. Također, ne možemo potvrditi osnovanost obračuna i isplate posebnog dodatka na plaću za posebne uslove rada za zaposlenike koji vrše stručne, administrativne, tehničke i druge poslove s obzirom na to da svi ne rade pod posebnim uslovima rada vezanim za poslove opasne po život u odnosu na druge organe uprave.

Ne možemo potvrditi da je obračun i isplata plaća i naknada vršen u skladu s članom 23. Zakona o plaćama i članom 192. Zakona o zaštiti i spašavanju u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje prava, obračun i isplatu posebnog dodatka na plaću po osnovu posebnih uslova rada. Posljedica toga je da se iskazani troškovi u iznosu od 5.362.324 KM mogu značajno razlikovati od onih koji bi se utvrdili prema važećim zakonskim propisima. Ne možemo kvantificirati efekte ovog odstupanja na finansijske izvještaje.

Članom 6. Zakona o plaćama utvrđeno je da se osnovna plaća utvrđuje množenjem osnovice za plaću sa utvrđenim koeficijentom i tako utvrđeni iznos uvećava za 0,5% za svaku započetu godinu penzijskog staža, a najviše do 20%. Osnovna plaća obračunava se i iskazuje mjesečno za puno radno vrijeme, prema radnom mjestu i odgovarajućem platnom razredu. Na osnovu Rješenja i isplate razlike penzijskog staža na ime posebnog dodatka, koje je direktor donio 27. 12. 2019. godine, uz plaću za decembar izvršen je obračun i isplata razlike minulog staža po osnovu posebnog staža retroaktivno za period od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine. Poseban staž se odnosi na vrijeme provedeno u odbrani BiH u periodu od 18. 9. 1991. do 23. 12. 1995. godine, u dvostrukom trajanju. Obračun i isplata su izvršeni za 100 zaposlenika Uprave u ukupnom iznosu od 34.108 KM, prema tabelarnom pregledu u prilogu Rješenja. Ovaj obračun nije iskazan u pripremi plaće za decembar 2019. godine. Ne možemo potvrditi osnovanost obračuna i retroaktivne isplate razlike penzijskog staža na ime posebnog dodatka jer nam nije prezentirano da su u 2019. godini zaposlenici kojima je isplaćena razlika pojedinačno podnijeli zahtjev za isplatu, uz predočeni relevantni dokaz o vremenu provedenom u odbrani BiH, na osnovu kojeg je, u skladu sa Rješenjem o odobravanju ili odbijanju obračuna, sa utvrđenim datumom od koga se primjenjuje, vršen obračun i isplata, a ne retroaktivno. Rješenje o plaći u kome su navedeni svi relevantni podaci vezani za isplatu zaposleniku, uz mjesecnu evidenciju o prisustvu na poslu, osnov su za obračun i isplatu plaće za svaki mjesec posebno. Ova sredstva nisu posebno planirana ni odobrena u Budžetu FBiH za 2019. godinu.

U vezi s isplatom penzijskog staža na ime posebnog dodatka prezentirane su nam presude Općinskog suda u Sarajevu, kojim se Uprava obavezuje na isplatu potraživanja iz radnog odnosa zaposlenicima, uplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje na umanjene iznose plaće po osnovu manje obračunatog minulog staža. Iz dostavljenog pregleda tužbi, pravosnažnih presuda i rješenja o izvršenju, utvrdili smo da potraživanja zaposlenika po ovom osnovu za period 2013-2015. godina iznose 64.996 KM, a potraživanja za period 2016-2018. godine iznose 86.266 KM, bez sudskih troškova i zateznih kamata.

Preporuke:

- uskladiti *Pravilnik o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika u Federalnoj upravi civilne zaštite sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine i Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u dijelu utvrđivanja prava na dodatak na plaću za posebne uslove rada za poslove deminiranja i uništavanja eksplozivnih sredstava i za administrativne, tehničke i druge poslove koji se obavljaju u Upravi, i u skladu sa istim vršiti obračun i isplatu plaća i naknada;*
- *pravo svakog zaposlenika po osnovu posebnog staža rješavati pojedinačno, na osnovu zahtjeva i relevantne dokumentacije.*

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 651.023 KM. Struktura izvršenih naknada je sljedeća: topli obrok (288.262 KM), regres za godišnji odmor (95.304 KM), naknade za prevoz na posao i sa posla (83.767 KM), otpremnine zbog odlaska u penziju (65.035 KM), pomoć u slučaju smrti (51.688 KM), pomoć u slučaju bolesti (36.798 KM) i naknade za odvojen život i smještaj u mjestu rada (30.169 KM).

Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da je Rješenje o prestanku radnog odnosa radi odlaska u penziju doneseno 24. 10. 2019. godine, kada je zaposlenik ispunio uslove za odlazak u penziju, što je potvrdila i Agencija za državnu službu FBiH. Bez obzira na to što su ranije bili ispunjeni uslovi, Rješenjem je utvrđeno da radni odnos u Upravi prestaje 31. 12. 2019. godine, što nije u skladu s članom 51. Zakona o državnoj službi u FBiH, kojim je utvrđeno da državnom službeniku prestaje radni odnos ispunjavanjem zakonskih godina života, odnosno navršavanjem 40 godina staža osiguranja. Na ovaj način neopravdano je iz Budžeta FBiH isplaćeno najmanje 8.650 KM, što se odnosi na isplaćene bruto plaće i naknade za dva mjeseca.

Također smo konstatovali da primjerak Rješenja o internom premještaju na radno mjesto od 19. 6. 2019. godine Uprava nije dostavila Agenciji za državnu službu, što nije u skladu s članom 22a. Zakona o državnoj službi u FBiH²⁰.

Preporuka:

- *rješenje o prestanku radnog odnosa i rješenje o internom premještaju državnih službenika donositi u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH.*

7.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u ukupnom iznosu od 1.870.794 KM, što predstavlja 15% ukupnih rashoda i izdataka Uprave, i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 59.388 KM.

²⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06, i 4/12

Struktura ovih izdataka prikazana je u tabeli:

Opis	Budžet FBiH za 2019. godinu	Podračun - sredstva za zaštitu i spašavanje	Podračun – naknada za polaganje ispita za rukovodioce akcije gašenja požara
1	2	3	4
1. Izdaci za usluge prevoza i goriva	358.917	-	-
2. Ugovorene i druge posebne usluge	353.264	139.771	5.570
3. Putni troškovi	244.699	41.655	-
4. Izdaci osiguranja, bankovnih usluga i usluga platnog prometa	192.141	21	-
5. Izdaci za tekuće održavanje	132.200	-	-
6. Nabavka materijala i sitnog inventara	120.402	105.633	-
7. Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	78.188	-	-
8. Izdaci za energiju	60.286	-	-
9. Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	19.047	17.600	1.400
Ukupno	1.559.144	304.680	6.970

Izdaci za usluge prevoza i goriva finansirani su iz sredstava Budžeta FBiH za 2019. godinu i najvećim dijelom se odnose na izdatke za dizel (326.636 KM). Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da odredbe zaključenih ugovora nisu ispoštovane u dijelu obračuna rabata (za dizel gorivo 0,05 KM/lit) za koji je definisano da će biti nepromijenjen za vrijeme važenja ugovora. Rabat je obračunat u različitim procentualnim iznosima, a ne kako je ugovoren u apsolutnom iznosu.

Uvidom u putne naloge za korištenje službenih vozila konstatovali smo da pojedine naloge nisu popunjavana lica koja su ovlaštena za upravljanje vozilima; nalozi su popunjeni u dijelu navođenja relacije i vremena kretanja, ali nije navedeno koje je lice upravljalo vozilom, ili je navedeno lice koje je upravljalo vozilom, ali nije vrijeme ni relacija kretanja; istog dana evidentirano je da je jedno lice upravljalo vozilom, a na fakturi za gorivo evidentirano je da je drugo lice točilo gorivo u to vozilo; evidentirano je kretanje vozila i točenje goriva u neradne dane i dane godišnjeg odmora; u putnom izvještaju s obavljenog službenog puta u Njemačku navedene su registarske oznake vozila koje je korišteno za put, ali u putnom nalogu vozila navedenih registarskih oznaka evidentirana je relacija „Sarajevo – loko“ i nema zabilježenih inostranih kretanja u navedenom periodu; u oktobru 2019. godine gorivo je u više navrata fakturisano za vozilo registarskih oznaka koje su prestale važiti u julu 2019. godine i u određenim slučajevima u neradne dane. Prema podacima na ispostavljenim fakturama, 5. 10. 2019. godine (subota) natočeno je 130,98 litara goriva u Sarajevu, 8. 10. 2019. godine natočeno 57,17 litara na Ilidži, a 13. 10. 2019. godine (nedjelja) 46,50 litara u Mostaru. Prezentirani su putni nalozi na kojima je evidentirana količina utočenog goriva (dio je evidentiran na putnom nalogu iz oktobra, a dio na nalogu iz septembra), ali na nalozima nije evidentirano kretanje vozila na te datume.

Zaposlenicima Odsjeka za deminiranje direktor je odobrio upotrebu službenih vozila isključivo za potrebe posla u radno vrijeme. Nakon završenog radnog vremena zaposlenici su dužni parkirati vozilo „u krugu kantonalne uprave civilne zaštite“ u slučajevima gdje postoji prostor kantonalne uprave civilne zaštite koji Uprava koristi, a u većini slučajeva ovlaštenjem su zaduženi parkirati vozilo ispred privatnog stambenog objekta zaposlenika koji je ovlašten za korištenje vozila, što nije utvrđeno Pravilnikom o uslovima, načinu korištenja i nabavci službenih putničkih automobila i ostalih vozila i mašina u Upravi. Navedeno nije u skladu s članom 7. Uredbe o uslovima, načinu korištenja i nabavci službenih putničkih automobila u organima uprave FBiH, kojim je definisano da su svi službeni putnički automobili federalnih organa parkirani na parking prostoru federalnog organa ili na drugim predviđenim mjestima za parkiranje koji koristi federalni organ.

Imajući u vidu da se radi o značajnim izdacima za gorivo i značajnom broju službenih vozila u Upravi, smatramo da nisu uspostavljene adekvatne interne kontrole utroška goriva, kao ni korištenja službenih vozila. Provedenom revizijom konstatovali smo da se putni nalozi za korištenje službenih vozila ne popunjavaju u skladu s članom 6. Pravilnika o obaveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga²¹ i članom 7. i 10. Uredbe o uslovima, načinu korištenja i nabavci službenih putničkih automobila u organima uprave FBiH²², a službena vozila ne koriste u skladu sa Pravilnikom o uslovima, načinu korištenja i nabavci službenih putničkih automobila i ostalih vozila i maština u Upravi. S obzirom na to da dobavljač ispostavlja fakture dva puta mjesečno, a putni nalozi se ne popunjavaju u svim slučajevima za period na koji se odnose, ne možemo potvrditi da se adekvatno prati realizacija troška po ispostavljenim fakturama, posebno jer smo konstatovali da se utrošak goriva iz jednog mjeseca evidentira na putnom nalogu iz drugog mjeseca, što onemogućava kontinuirano praćenje utroška goriva.

Ugovorene i druge posebne usluge iskazane su u iznosu od 498.605 KM i u okviru njih najznačajnije su: zatezne kamate (127.076 KM), usluge stručnog obrazovanja (125.494 KM), izdaci za fizičko osiguranje objekata (68.104 KM), izdaci za rad komisija (36.602 KM), troškovi spora (28.506 KM) i ostale nespomenute usluge (26.357 KM).

Usluge stručnog obrazovanja iskazane u iznosu od 29.975 KM izvršene su na osnovu Odluke Federalnog štaba o izvođenju obuke članova Federalnog štaba. S dobavljačem „KVENTUM“ d.o.o. Sarajevo zaključen je Ugovor o pružanju usluga – izvođenje obuke (komandno štabna vježba) za članove Federalnog štaba civilne zaštite u periodu od 8. do 11. 10. 2019. godine (35 polaznika + 20 učesnika koji će izvoditi vježbu). Međutim, dobavljaču je plaćena faktura na navedeni iznos, uz koju je priložen spisak lica za noćenje (ukupno 61, od kojih jedno „dodatno lice“ bez imena i prezimena) i potpisni list na kojem je navedeno 30 lica od kojih nisu svi članovi Federalnog štaba, niti su sva lica potpisom ovjerila spisak.

Također, na osnovu Odluke Federalnog štaba izvršena je **nabavka usluga izvođenja obuke za upravljanje žirokopterom u iznosu od 49.678 KM**. U Izvještaju o izvršenoj usluzi teoretskog dijela obuke, održanog u periodu od 21. 11. 2019. do 30. 12. 2019. godine, navedeno je da je teoretsku obuku prošlo osam pripadnika Uprave. Obuka je ugovorenja s dobavljačem „Auto Gyro Adriatic“ d.o.o. Sarajevo za osam zaposlenika, od čega je obuku za četiri zaposlenika finansirala Uprava, a za četiri „Aday Group“.

Izdaci za rad komisija iskazani u iznosu od 36.602 KM najvećim dijelom su finansirani iz sredstava Budžeta FBiH za 2019. godinu (30.521 KM) te obračunati i isplaćivani na osnovu Uredbe o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe (u daljem tekstu: Uredba)²³. Kod ovih izdataka konstativali smo da su određeni zaposlenici angažovani u više od dva radna tijela, što nije u skladu s Uredbom; rješenjima o imenovanju nisu u svim slučajevima definisani rokovi obavljanja zadataka, kako je propisano Uredbom, a naknade su isplaćene na osnovu Izvještaja o radu u kojem nije navedeno vrijeme rada, pa ne možemo potvrditi da su isplaćene u skladu s članom 8. Uredbe, tj. samo ako su utvrđeni poslovi obavljeni poslije redovnog radnog vremena.

S obzirom na to da su članovi komisija većinom zaposlenici Uprave, konstativali smo da obračun i isplata naknada članovima komisija nije imala tretman plaće, kako je propisano odredbama Zakona o porezu na dohodak²⁴. Naime, naknade koje poslodavac isplaćuje zaposleniku za njegovo angažovanje na poslovima koji imaju karakteristike nesamostalne djelatnosti ili pretežno karakteristike nesamostalne djelatnosti, bilo da se izvršavanju u radno vrijeme ili izvan redovnog radnog vremena, smatraju se oporezivim prihodom po osnovu nesamostalne djelatnosti iz člana 10. stav 2. tačka 3. Zakona o porezu na dohodak, i radi čega se kao takvi oporezuju na način propisan članom 27. ovog Zakona.

²¹ „Sl. novine FBiH“, br. 7/07

²² „Sl. novine FBiH“, br. 9/13

²³ „Sl. novine FBiH“, br. 48/14, 77/14, 97/14 i 58/15

²⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 09/10, 44/11, 07/13 i 65/13

Putni troškovi iskazani su u ukupnom iznosu od 286.354 KM, od čega se 256.973 KM odnosi na putne troškove zaposlenika Sektora za organizaciju deminiranja i UES-a, a 29.381 KM na putne troškove administrativnih zaposlenika Uprave. U okviru navedenih, najveći iznos (140.638 KM) se odnosi na troškove dnevničica u zemlji. **Pregledom izdatih putnih naloga i izvještaja s obavljenog službenog puta konstatovali smo da nije moguće potvrditi da li se radi o službenom putu u skladu s Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja²⁵ (u daljem tekstu: Uredba) i Pravilnikom o naknadama troškova za službena putovanja državnih službenika i namještenika Uprave.** Navedenim aktima je definisano da se službenim putovanjem na području BiH smatra ono prema kojem je zaposlenik upućen u mjesto udaljeno najmanje 30 km od mjesta rada. Prezentirana su nam rješenja o rasporedu i postavljanju na radna mjesta, u kojima nije vidljivo mjesto (adresa) rada, te nismo bili u mogućnosti potvrditi odakle se zaposlenici upućuju na službeni put. Kao primjer navodimo sljedeće: namještenik raspoređen na radno mjesto u Zeničko-dobojskom kantonu u Žepcu upućuje se na službeni put „Usora – Novi Grad“; namještenik raspoređen na radno mjesto u Unsko-sanskom kantonu u Bihaću upućuje se na službeni put „Bosanska Krupa – Sanica – Ključ“. Također, obavljenom revizijom konstatovali smo da u određenim izvještajima nije vidljiv datum podnošenja izvještaja, niti je naveden kratak opis zadatka (posla) koji su obavljeni na službenom putu, što nije u skladu s članom 16. Uredbe. **Shodno navedenom, ne možemo potvrditi da su putni nalozi izdati, kao ni da su troškovi nastali po njihovom osnovu obračunati i isplaćeni u potpunosti u skladu s Uredbom.**

Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa iskazani su u ukupnom iznosu od 192.162 KM i najvećim dijelom se odnose na osiguranje zaposlenih (113.550 KM).

Nabavka materijala i sitnog inventara iskazana je u iznosu od **226.035 KM**, a najznačajnije nabavke su: poseban materijal za potrebe civilne zaštite (58.591 KM), auto gume (55.223 KM), materijal za čišćenje (28.366 KM), materijal za javni red i sigurnost (23.888 KM) i hrana i prehrambeni materijal (17.503 KM). Hrana i prehrambeni materijal nabavljeni su u iznosu od 17.503 KM i odnose se na nabavku hrane za pse po zaključenom Ugovoru s dobavljačem „AGRINATURA“ d.o.o. Sarajevo, koji je stupio na snagu 8. 4. 2019. godine. Roba je isporučivana sukcesivno, s tim da je dobavljač izdao prvu fakturu i isporučio robu Upravi 5. 4. 2019. godine, prije stupanja Ugovora na snagu.

Usluge reprezentacije iskazane su u iznosu od **15.898 KM**. Od ukupno iskazanog iznosa, **9.870 KM** se odnosi na tri nabavke putem direktnog sporazuma s primjenom kriterija „adekvatna razmjena vrijednosti za novac“ (reklamni materijal: 5.775 KM i ugostiteljske usluge: 4.095 KM). Uz fakturu za ugostiteljske usluge priložen je kratak izvještaj u kojem je navedeno da je održana svečanost u prostorijama Uprave i izvršena usluga švedskog stola (150 osoba), ali nisu navedeni korisnici ni svrha korištenja sredstava, što nije u potpunosti u skladu s Pravilnikom o reprezentaciji i poklonima Uprave, kao ni sa članovima 9. i 10. Uredbe o reprezentaciji i poklonima u federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama²⁶, gdje je propisano da za eksternu reprezentaciju svaki račun mora u prilogu da sadrži kratak pismeni izvještaj o svrsi korištenja sredstava reprezentacije, a da se interna reprezentacija odnosi na korištenje sredstava za tople napitke i bezalkoholna pića prilikom obavljanja redovnih poslova u federalnim organima uprave.

Ne možemo potvrditi da su kontrole adekvatne u dijelu provjere formalne, suštinske i računske ispravnosti knjigovodstvenih isprava koje su osnov za plaćanje dobavljačima u skladu s članom 17. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH (izdaci za gorivo – razlika između fakturisanog i ugovorenog rabata; popunjavanje putnih naloga službenih vozila; kontrola putnih naloga i faktura dobavljača; usluge stručnog obrazovanja su plaćene, iako nije moguće potvrditi da su izvršene u potpunosti u skladu s ugovorima; obračun i isplata naknada za rad u komisijama; obračun i isplata troškova službenih putovanja; hrana i prehrambeni materijal su fakturisani i isporučeni Upravi prije nego što je zaključen ugovor s dobavljačem; usluge reprezentacije).

²⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 44/16 i 50/16

²⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 6/12

Preporuke:

- uspostaviti kontrolu knjigovodstvenih isprava u potpunosti u skladu s članom 17. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- naloge za službeni put izdavati i odobravati u skladu s Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja, te u skladu s Uredbom vršiti obračun i isplatu troškova nastalih po ovom osnovu;
- imenovanje članova komisija i obračun i isplatu naknada za rad vršiti u skladu s Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe;
- obračun i isplatu poreza i doprinosa na naknade za rad zaposlenika u komisijama vršiti u skladu sa zakonskim i ostalim važećim propisima.

7.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 2.016.498 KM, od čega se 1.958.037 KM odnosi na Upravu, a 58.461 KM na Federalni štab.

7.1.2.3.1 Tekući transferi Uprave

Od iznosa tekućih transfera iskazanih na Upravi (1.958.037 KM), na tekuće transfere drugim nivoima vlasti odnosi se 1.068.000 KM, na tekuće transfere neprofitnim organizacijama 12.378 KM, a 877.659 KM na druge tekuće rashode, izvršenje sudskih presuda iz radnog odnosa.

Tekući transferi drugim nivoima vlasti odnose se na transfere općinama i gradovima isplaćene iz sredstava zaštite i spašavanja u iznosu od 1.068.000 KM. U skladu sa Odlukom o uslovima i načinu korištenja sredstava ostvarenih po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća²⁷, koju je Vlada FBiH donijela na osnovu člana 180. stav 6. Zakona o zaštiti i spašavanju, Godišnji plan korištenja sredstava posebne naknade FBiH donosi Uprava, uz pribavljeno mišljenje Federalnog štaba. Prezentiran je Plan korištenja sredstava posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća u 2019. godini od 6. 3. 2019. godine i Plan izmjena i dopuna ovoga Plana od 9. 10. 2019. godine i 13. 11. 2019. godine. Također, ovom Odlukom utvrđeno je da se sredstva koja pripadaju FBiH dodjeljuju kao pomoć kantonima i općinama na način predviđen u Odluci o postupku i kriterijima za dodjelu jednokratne novčane pomoći općinama i kantonima za otklanjanje šteta nastalih od prirodnih i drugih nesreća²⁸, s tim da u hitnim slučajevima direktor Uprave može donijeti odluku o isplati pojedinačne akontacije, po svakom zahtjevu u visini do 20.000 KM do okončanja procedure iz Odluke. Za iznos isplaćene akontacije izvršit će se umanjenje konačnog iznosa odobrene pomoći, u skladu s Odlukom. Kada se jednokratna pomoć dodjeljuje iz sredstava Budžeta FBiH, tada odluku o dodjeli sredstava donosi Vlada FBiH, a kada do 40% sredstava prikupljenih po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, tada odluku donosi Federalni štab. **Zaprimljene zahtjeve sa potrebnom dokumentacijom Uprava proslijedi Federalnoj komisiji za procjenu štete, koja je dužna u roku od sedam dana razmotriti zahtjev i predložiti odluku o dodjeli pomoći ili ako se zahtjevu ne može udovoljiti, dati obrazloženje zašto se pomoć ne može dodijeliti. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da je Komisiji iz prethodnog saziva mandat istekao 18. 12. 2018. godine, a da je Uprava tek 26. 11. 2019. godine dostavila Vladi FBiH Prijedlog rješenja za imenovanje nove Federalne komisije za procjenu štete. Članom 7. Uredbe o jedinstvenoj metodologiji za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća²⁹, koju je donijela Vlada FBiH na osnovu člana 24. Zakona o zaštiti i spašavanju, utvrđeno je da Federalnu komisiju za procjenu šteta obrazuje Vlada FBiH, na prijedlog Uprave. Vlada FBiH je 5. 12. 2019. godine, Rješenjem imenovala novu Federalnu komisiju za procjenu štete od prirodnih i drugih nesreća, na period od četiri godine.**

²⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 4/12 i 80/13

²⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 60/06, 8/10 i 21/14

²⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 75/04, 38/06, 52/09, 56/09 i 36/14

Planom je predviđeno da se 1.200.000 KM iz tekućeg priliva u 2019. godini utroši za saniranje dijela šteta nastalih prirodnim i drugim nesrećama i 600.000 KM za finansiranje preventivnih mjera zaštite i spašavanja. Iz kumuliranih sredstava prikupljenih u prethodnom periodu predviđen je iznos od 1.100.000 KM za saniranje dijela šteta nastalih prirodnim i drugim nesrećama, kao rezerva koja će se rasporediti za slučaj da dođe do proglašenja stanja prirodne nesreće.

Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da je direktor Uprave u junu 2019. godine donio šest odluka o isplati akontacije jednokratne novčane pomoći općinama Tuzlanskog kantona, od po 20.000 KM (120.000 KM), za provođenje hitnih mjera na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara u toku prirodne nesreće izazvane poplavama. Federalni štab je 9. 10. 2019. godine donio Odluku o dodjeli sredstava Crvenom krstu FBiH za izvođenje vježbe „Zemljotres 2019 – zbrinjavanje stanovništva nastrandalog u zemljotresu“ u iznosu od 12. 378 KM. Također, Federalni štab je 30. 12. 2019. godine, na prijedlog Federalne komisije za procjenu štete, donio šest odluka o isplati jednokratne pomoći, i to: Gradu Livno i općinama Kantona 10 za sanaciju nastalih šteta od prirodnih nesreća u ukupnom iznosu od 149.000 KM, općinama Srednjobosanskog kantona za uređenje korita rijeka i potoka, propusta, kanala i puteva nastalih od prirodnih nesreća u ukupnom iznosu od 233.000 KM, Gradu Tuzla i općinama Tuzlanskog kantona za sanaciju nastalih šteta od prirodnih nesreća u ukupnom iznosu od 231.000 KM (s tim da je za tri korisnika od odobrenog iznosa umanjen dio isplaćene akontacije po odlukama direktora u ukupnom iznosu od 60.000 KM, a za tri korisnika odluke nisu donesene, odnosno zahtjevi su odbijeni), Općini Orašje za saniranje dijela štete na materijalnim dobrima u vlasništvu građana i pravnih lica uzrokovanih olujnim vjetrom, gradom – tučom i obilnom kišom u iznosu od 130.000 KM, Gradu Široki Brijeg za saniranje dijela štete vlasnicima oštećenih materijalnih dobara uzrokovanih orkanskim vjetrom u iznosu od 130.000 KM i Općini Tešanj za saniranje dijela štete na materijalnim dobrima u vlasništvu građana i pravnih lica uzrokovanih poplavama u iznosu od 135.000 KM. Gradonačelnik, odnosno načelnik općine je dužan podnijeti izvještaj sa kompletom dokumentacijom o namjenskom utrošku sredstava u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu odluke. U vrijeme obavljanja revizije nije istekao krajnji rok za dostavu izvještaja o namjenskom utrošku sredstava (30. 6. 2020. godine), a izvještaj sa kompletom dokumentacijom o namjenskom utrošku sredstava nije dostavio još nijedan korisnik kome je sredstva odobrio Federalni štab.

Napominjemo da su zahtjevi dostavljeni mnogo ranije, Vlada Županije Zapadnohercegovačke zahtjev je uputila 31. 5. 2019. godine, a Srednjobosanski kanton 4. 3. 2019. godine, ali zbog nepostojanja Federalne komisije za procjenu štete, koja razmatra i Federalnom štabu predlaže odobravanje, podneseni zahtjevi su rješavani tek krajem godine, nakon imenovanja ove Komisije.

S obzirom na to da je Federalnu komisiju za procjenu štete Vlada FBiH imenovala 5. 12. 2019. godine na osnovu Prijedloga rješenja o imenovanju, koje je Uprava dostavila 26. 11. 2019. godine, ne možemo potvrditi da je raspodjela transfera općinama i gradovima u ukupnom iznosu od 1.068.000 KM izvršena blagovremeno, u skladu sa Odlukom o postupku i kriterijima za dodjelu jednokratne novčane pomoći općinama i kantonima za otklanjanje šteta nastalih od prirodnih i drugih nesreća. Ovom Odlukom je utvrđeno da je Federalna komisija za procjenu štete dužna zahtjev za dodjelu jednokratne pomoći razmotriti u roku od sedam dana od dana podnošenja i predložiti Federalnom štabu da doneše odluku o dodjeli pomoći. Zahtjevi za jednokratnu dodjelu pomoći podneseni su u martu, aprilu i maju 2019. godine, a odluke o dodjeli pomoći po tim zahtjevima Federalni štab je donio tek 30. 12. 2019. godine, zbog neblagovremenog imenovanja Federalne komisije za procjenu štete.

U skladu sa Odlukom o uslovima i načinu korištenja sredstava ostvarenih po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, koja se vode na posebnom računu u okviru JRT-a, Uprava je dužna sačiniti i Vladi FBiH podnijeti Izvještaj o prikupljanju, raspodjeli i korištenju sredstava posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća najkasnije do 31. 5. tekuće za prethodnu godinu. Izvještaj o prikupljenim i utrošenim sredstvima od posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća na nivou FBiH za period 1. 1. – 31. 12. 2019. godine, sa prijedlogom zaključaka, dostavljen je Vladi FBiH 4. 6. 2020. godine radi razmatranja i usvajanja.

Preporuka:

- *preduzeti aktivnosti iz svoje nadležnosti kako bi Vlada FBiH blagovremeno imenovala Federalnu komisiju za procjenu štete, koja će rješavati zahtjeve za korištenje sredstava ostvarenih po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, u skladu sa Odlukom o postupku i kriterijima za dodjelu jednokratne novčane pomoći općinama i kantonima za otklanjanje šteta nastalih od prirodnih i drugih nesreća.*

7.1.2.3.1 Tekući transfer Federalnom štabu

Tekući transfer Federalnom štabu iskazan je u iznosu od 58.461 KM, a odobren u iznosu od 60.000 KM. Od iskazanog iznosa ovog transfera, 51.540 KM odnosi se na naknade članovima Federalnog štaba. Članom 112. i 121. Zakona o zaštiti i spašavanju utvrđeno je da će direktor Uprave propisati način rada i upravljanja štabova civilne zaštite i poslove i zadatke i način rada povjerenika civilne zaštite. U obavljanju poslova u funkciji stručne službe, Uprava obavlja stručne, administrativne, tehničke i druge poslove neophodne za rad Federalnog štaba, što je utvrđeno Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Uprave, u skladu sa Uredbom o Federalnom štabu civilne zaštite. Ovom Uredbom je također utvrđeno da se sredstva za rad Federalnog štaba obezbjeđuju u Budžetu FBiH, finansijski plan utvrđuje Federalni štab, a naredbodavac za finansijska sredstva je komandant Federalnog štaba, a u slučaju njegove spriječenosti načelnik Federalnog štaba.

U skladu s članom 60. stav 4. Pravilnika o načinu rada i funkcionisanja štabova i povjerenika civilne zaštite na području FBiH³⁰, sve aktivnosti na određivanju uslova i visine naknade za štabove civilne zaštite pripremaju nadležni organi civilne zaštite u saradnji sa komandantom štaba, a odgovarajuću odluku o tim pitanjima donosi štab civilne zaštite. Sva rješenja o isplati naknade komandantu, načelniku i članovima Federalnog štaba u 2019. godini donio je direktor Uprave. Članom 62. Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu rada i funkcionisanja štabova i povjerenika civilne zaštite, koje je donio direktor 12. 1. 2007. godine, utvrđeno je da se za učešće povjerenika civilne zaštite u akcijama spašavanja i funkcionisanja štabova civilne zaštite u fazi spašavanja, naknada povjerenicima i članovima štaba određuje u visini 30% od prosječne plaće u FBiH, prema posljednjem podatku Federalnog zavoda za statistiku, koju obračunava i isplaćuje nadležni organ civilne zaštite za vrijeme provedeno u akcijama zaštite i spašavanja – od vremena angažovanja do okončanja tih aktivnosti. Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu rada i funkcionisanja štabova i povjerenika civilne zaštite, koje je donio direktor 20. 3. 2014. godine, utvrđeno je: „Visina naknade za Federalni štab određuje se u visini do 20%, a visina naknade za kantonalne, općinske štabove civilne zaštite i štabove koji se osnivaju u pravnim licima i mjesnim zajednicama određuje se u visini do 15% od prosječne plaće ostvarene u FBiH u prethodnom mjesecu, prema saopćenju Federalnog zavoda za statistiku“.

Uvidom u Izvještaj o radu Federalnog štaba, koji je dostavljen Vladi FBiH, utvrdili smo da je za održane tri redovne, jednu vanrednu, dvije telefonske sjednice i svečane sjednice povodom 1. marta – Dana civilne zaštite FBiH, isplaćeno 51.540 KM, te da je za obilježavanje Dana civilne zaštite (priznanja, zahvale i sl.) utrošeno 2.400 KM, a za ugostiteljske usluge povodom obilježavanja Dana civilne zaštite 2.600 KM. Od tog iznosa, komandantici, načelniku i članovima Federalnog štaba za 2019. godinu isplaćeno je neto po 2.000 KM (kvartalno neto po 500 KM, a bruto 616 KM), a za sekretarske poslove zaposleniku Uprave neto 1.400 KM (kvartalno po 350 KM, a bruto 431 KM).

Ne možemo potvrditi opravdanost realizacije transfera Federalnom štabu u iznosu od 51.540 KM, koji se odnosi na isplatu naknada Federalnom štabu koje su kvartalno isplaćivane na osnovu rješenja direktora. Nisu nam prezentirane posebne odluke Federalnog štaba o isplati ovih naknada, u skladu s članom 60. stav 4. Pravilnika o načinu rada i funkcionisanja štabova i povjerenika civilne zaštite na području FBiH.

³⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 77/06, 5/07 i 32/14

Ovo ističemo jer u 2019. godini Uprava nije, prema članu 17. Pravilnika o načinu rada i funkcionisanja štabova i povjerenika civilne zaštite na području FBiH, aktivirala Federalni štab radi ostvarivanja operativne funkcije, u skladu s članom 134. Zakona o zaštiti i spašavanju (kada zaprijeti neposredna opasnost za nastanak određene prirodne ili druge nesreće koja može ugroziti život i zdravlje ljudi i materijalnih dobara; kada nadležni organ vlasti proglaši nastanak prirodne ili druge nesreće; za vrijeme vježbi civilne zaštite kojima štab civilne zaštite rukovodi; i u vrijeme ratnog stanja). Federalni štab je u toku godine održao tri redovne, jednu vanrednu, dvije telefonske sjednice i svečanu sjednicu povodom 1. marta – Dana civilne zaštite FBiH, koje su većinom obavljene u toku radnog vremena.

Preporuka:

- realizaciju sredstava za potrebe Federalnog štaba civilne zaštite vršiti u skladu s Pravilnikom o načinu rada i funkcionisanja štabova i povjerenika civilne zaštite.

7.2 BILANS STANJA

Na 31. 12. 2019. godine iskazani su gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe u iznosu od 28.222.836 KM, kratkoročna razgraničenja u iznosu od 23.894.225 KM, stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 10.114.108 KM, kratkoročne obaveze i razgraničenja u iznosu od 28.212.200 KM, dugoročne obaveze i razgraničenja od 10.636 KM i izvori stalnih sredstava u iznosu od 10.114.108 KM.

7.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja iskazani su u iznosu od 28.222.836 KM. Gotovina u blagajni i na transakcijskim računima iznosi 25.569.384 KM. Gotovina u blagajni iznosila je 1.243 KM (Uprava: 855 KM, Federalni štab: 388 KM). Stanje novčanih sredstava na transakcijskim računima 31. 12. 2019. godine bilo je sljedeće: CARDS 2001: 1.133 KM, Naknada iz premije osiguranja imovine od požara: 453.972 KM, Sredstva zaštite i spašavanja: 25.108.141 KM, Projekat mreža volontera civilne zaštite: 234 KM i Naknada za polaganje ispita za rukovodioce akcije gašenja požara: 4.660 KM.

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 23.420 KM, od čega su potraživanja od pravnih lica iznosa 2.350 KM, a iznos od 21.070 KM odnosi se na potraživanja za bolovanje preko 42 dana.

7.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Uprave na 31. 12. 2019. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti: 10.114.108 KM (nabavne vrijednosti 27.620.233 KM i ispravke vrijednosti 17.506.125 KM).

U poslovnim knjigama Uprave evidentirana je vrijednost zemljišta u iznosu od 168.938 KM, a na poziciji građevina evidentirana je sadašnja vrijednost u iznosu od 4.640.279 KM. Sredstva su evidentirana na osnovu Odluke direktora Uprave 2004. godine. Odlukom Vlade FBiH od 19. 4. 2007. godine, za smještaj Uprave date su na korištenje službene zgrade, prostorije i druge nepokretnosti, i to: službeni prostor u Sarajevu, u Ulici Dženetića čikma broj 14 (154,10 m²), službena zgrada u Sarajevu, u Ulici Vitomira Lukića broj 10 (vlasništvo FBiH, korisne površine 1805,22 m²) i kompleks Deminerskog centra u Sarajevu, Ulica Bojnička 65 (vlasništvo FBiH, korisne površine od 9398 m²), a koji čine: portirnica, upravno-administrativni objekat, mehaničarsko-zanatska radionica, objekat za smještaj pasa za otkrivanje eksploziva, magacin, nadstrešnica za terenska vozila, nadstrešnica za građevinska vozila i građevinske mašine i plato za pranje vozila.

Povećanje stalnih sredstava u 2019. godini izvršeno je na osnovu donacija (873.348 KM), nabavki iz sredstava odobrenih Budžetom FBiH za 2019. godinu (108.337 KM) i sredstava zaštite i spašavanja (1.426.065 KM). Stalna sredstva umanjena su za iznos amortizacije za 2019. godinu (1.787.187 KM), rashod po popisu izvršenom za prethodni period (128.006 KM) i isknjižavanje ostalih stalnih sredstava (životinje) u vrijednosti od 69.915 KM na osnovu dva rješenja o penzionisanju pasa od 29. 11. 2019. godine, kojima je definisano da se psi predaju zaposlenicima.

Povećanje stalnih sredstava u 2019. godini na osnovu donacija izvršeno je u ukupnom iznosu od 873.348 KM, od čega se **441.834 KM odnosi na dva žirokoptera** (po jedan otvoreni i zatvoreni) i prskalice koje je **Delegacija Evropske unije u BiH donirala u sklopu projekta „Podrška mehanizmu civilne zaštite BiH“**. Pet vozila ukupne vrijednosti od **190.793 KM** donirano je u okviru projekta Evropske unije za podršku i unapređenje rada sistema civilne zaštite u BiH. Iznos od **173.878 KM** odnosi se na **dva namjenska specijalizirana vozila** s medicinskom opremom, dodatnom opremom i rezervnim dijelovima koje je donirala Vlada Japana. Iznos od **51.843 KM** odnosi se na **dva psa** obučena za otkrivanje mina, koja je donirao Marshall Legacy Institute.

Povećanje stalnih sredstava u iznosu od 15.000 KM odnosi se na donaciju vozila (kamiona) Mercedes Benz - Atego 1223 i druge autoopreme na osnovu Odluke Vlade FBiH od 24. 10. 2019. godine. Odlukom Vlade FBiH nije utvrđena vrijednost vozila koje se daje na poklon Upravi, te je direktor imenovao radnu grupu za procjenu stvarne tržišne vrijednosti, koja je sačinila Izvještaj o radu i navela da je na osnovu korištenja online platforme za objavu oglasa o kupoprodaji roba i usluga dala prijedlog direktoru o finansijskoj vrijednosti doniranog vozila u iznosu od 15.000 KM.

Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da je Uprava za stalna sredstva, kao i za sredstva nabavljena za potrebe jedinica za spašavanje i Crvenog krsta, amortizaciju počela obračunavati od onog mjeseca u kojem je sredstvo zaprimila (vozila, žirokopteri, kompjuterska oprema, ugostiteljska oprema, oprema za prenos podataka i glasa). Uprava ih nije evidentirala na sredstvima u pripremi, a nakon predaje stalnih sredstava sa pripreme prenijela na upotrebu i prvog dana narednog mjeseca od dana stavljanja u upotrebu, počela sa obračunom amortizacije. Jedna poljska kuhinja je predata Crvenom krstu u aprilu 2020. godine, a Uprava je na nju obračunala amortizaciju za pet mjeseci 2019. godine (august – decembar), počevši od onog mjeseca kada je zaprimljena, a druga kuhinja nije predata na korištenje niti je stavljena u upotrebu i na nju se također obračunava amortizacija od augusta 2019. godine.

Shodno navedenom, evidentiranje stalnih sredstava koja nisu stavljena u upotrebu i obračun amortizacije nije vršen u potpunosti u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor³¹, gdje je jasno definisano da se amortizacija počinje obračunavati prvog dana narednog mjeseca od stavljanja sredstva u upotrebu.

Preporuka:

- **evidentiranje stalnih sredstava u pripremi i upotrebi i obračun amortizacije vršiti u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor.**

7.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 28.212.200 KM, od čega se na kratkoročne obaveze odnosi 4.317.975 KM, a na kratkoročna razgraničenja 23.894.225 KM.

³¹ „Sl. novine FBiH“, br. 58/16

Kratkoročne tekuće obaveze iskazane su u iznosu od 1.764.423 KM, od čega se na obaveze Podračuna za zaštitu i spašavanje odnosi 1.665.798 KM (obaveze prema dobavljačima: 1.663.876 KM i obaveze prema fizičkim licima: 1.922 KM), na obaveze prema dobavljačima Uprave 131.904 KM, obaveze prema zaposlenicima 633.678 KM i na obaveze Federalnog štaba odnosi se 13.365 KM (za isplatu naknade članovima štaba za četvrti kvartal 2019. godine za neto naknade i pripadajuće poreze i doprinose).

Obaveze po pravosnažnim presudama iz radnog odnosa iskazane su u iznosu od 1.873.009 KM.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 23.894.225 KM. Ukupna prikupljena sredstva na Podračunu za zaštitu i spašavanje 31. 12. 2019. godine iznosila su 26.253.835 KM. Stanje novčanih sredstava na 31. 12. 2019. godine bilo je 25.108.141 KM, od koga su umanjene stvorene obaveze, a na kratkoročna razgraničenja preneseno 23.442.713 KM u skladu sa Uputstvom o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa Trezora³². Ukupna prikupljena sredstva na Podračunu za požarstvo 31. 12. 2019. godine iznose 453.972 KM, a s obzirom na to da u 2019. godini nije bilo rashoda po ovom osnovu, ovaj iznos je prenesen na kratkoročna razgraničenja. Podračun u okviru JRT-a: „FMF – Civilna zaštita CARDS 2001“ otvoren je u 2006. godini s namjerom da se prikupljaju sredstva za opremanje deminerskih timova Uprave. Stanje na podračunu 31. 12. 2019. godine iznosi 1.133 KM, koliko je evidentirano na kratkoročnim razgraničenjima. Na Podračunu za prikupljanje prihoda ostvarenih od naknada za polaganja ispita za rukovodioce akcije gašenja požara u 2019. godini prikupljeno je 9.900 KM, rashodi iznose 6.970 KM, a na razgraničene prihode je preneseno 4.460 KM. Za Projekt „Mreža volontera civilne zaštite“ otvoren je u 2016. godini podračun u cilju uspostavljanja mreže volontera u slučaju prirodnih i drugih nesreća. U 2019. godini nije bilo uplata na podračun, niti rashoda, a na razgraničenjima je evidentiran iznos od 234 KM.

7.2.4 Popis sredstava i obaveza

Direktor je 6. 11. 2019. godine donio Rješenje o redovnom i potpunom popisu za 2019. godinu i formiraju komisija za popis. Rješenjem je definisano da će se izvršiti redovan i potpun popis sredstava, potraživanja i obaveza u Upravi, uključujući sve podračune, i Federalnom štabu.

Formirane su: centralna komisija za popis, komisija za popis stalnih sredstava, alata i sitnog inventara Uprave, uključujući sve podračune, i Federalnog štaba i tuđih stalnih sredstava, alata i sitnog inventara i komisija za popis auto guma, rezervnih dijelova, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza (uključujući obaveze po pravosnažnim sudskim presudama). Centralna komisija je 3. 2. 2020. godine sačinila Zbirni izvještaj o obavljenom redovnom i potpunom popisu, u kojem je konstatovala da nema inventurnih razlika, a direktor ga je Odlukom usvojio isti dan.

Putem konfirmacija salda na 31. 12. 2019. godine potvrđena su potraživanja od pravnih lica od 2.350 KM i obaveze u iznosu od 302.286 KM.

Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da popis sredstava i obaveza na 31. 12. 2019. godine nije izvršen u potpunosti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH. Naime, ugovorima o međusobnim pravima i obavezama u vršenju poslova zaštite i spašavanja, koje je Uprava zaključila sa pravnim licima i udruženjima građana u cilju organizovanja službi zaštite i spašavanja FBiH, utvrđeno je da su sredstva i oprema koju je Uprava nabavila za potrebe ovih službi vlasništvo FBiH i da se vode u knjigovodstvenoj evidenciji Uprave, a pravnim licima i udruženjima izdaju na revers. Nije nam prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je oprema data pravnim licima i udruženjima popisana na posebne popisne liste tuđih sredstava i dostavljena Upravi sa stanjem na 31. 12. 2019. godine i da je Uprava uspostavila nadzor i kontrolu nad svojim sredstvima i opremom datom na korištenje drugima, radi čega ne možemo potvrditi da je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom sa 31. 12. 2019. godine.

³² „Sl. novine FBiH“, br. 44/17

Prezentirana su dva reversa za dva motorna vozila data na korištenje, a za ostatak opreme koja je data na korištenje nije nam prezentiran spisak na šta se tačno odnosi i šta obuhvata, kao ni reversi kojima je Uprava predala opremu na korištenje.

U Zbirnom izještaju navedena su kratkoročna razgraničenja (8.286 KM), a u bruto bilansu iskazana su u iznosu od 23.894.226 KM. Dugoročne obaveze komisija je popisala, ali nisu navedene u Zbirnom izještaju. Također, komisije su popisale imovinu i obaveze Federalnog štaba i ona je dio Zbirnog izještaja o popisu (stalna sredstva nabavne i ispravke vrijednosti u iznosu od 252.398 KM, novac u blagajni u iznosu od 388 KM, te obaveze u iznosu od 13.365 KM).

Ne možemo potvrditi da je godišnji popis na 31. 12. 2019. godine izvršen u potpunosti u skladu s članom 25. Zakona o računovodstvu i reviziji i da je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, budući da nam nisu prezentirane popisne liste tuđih sredstava na kojima su pravna lica i udruženja građana popisala sredstva i opremu koju im je Uprava dala na revers.

Preporuka:

- **godišnji popis vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i internim aktima.**

8. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U vanbilansnoj evidenciji sa 31. 12. 2019. godine iskazan je iznos od 316.496 KM i odnosi se na tuđa sredstva data Upravi na korištenje, i to: 42 licence za softver koje su u vlasništvu Generalnog sekretarijata Vlade FBiH, pet metal-detektora u vlasništvu Općine Ilijadža i dva detektora u vlasništvu Općine Centar.

9. JAVNE NABAVKE

Direktor je Plan javnih nabavki za 2019. godinu donio 6. 3. 2019. godine, i osam izmjena i dopuna Plana, kojim je predviđena nabavka roba, usluga i radova putem 114 postupaka, ukupne procijenjene vrijednosti: 8.213.570 KM³³ (24 otvorena postupka, 18 konkurentskih zahtjeva, 62 direktna sporazuma, devet postupaka prema Aneksu II dio B i jedan postupak koji je izuzet od primjene Zakona o javnim nabavkama³⁴). Od navedenog iznosa, nabavke u iznosu od 5.904.050 KM planirane su iz sredstava zaštite i spašavanja putem 13 otvorenih postupaka, četiri konkurenčna zahtjeva, šest direktnih sporazuma, dva postupka prema Aneksu II dio B i jednog postupka koji je izuzet od primjene Zakona o javnim nabavkama. Prema Izještaju o ukupnom broju postupaka i ukupnoj vrijednosti dodijeljenih ugovora/okvirnih sporazuma, tokom 2019. godine zaključeni su ugovori ukupne vrijednosti: 4.342.302 KM (13 otvorenih postupaka, sedam konkurenčnih zahtjeva i 213 direktnih sporazuma).

Iz sredstava zaštite i spašavanja planirana je nabavka usluga osposobljavanja i stavljanja u funkciju za zaštitu i spašavanje helikoptera TIP BELL 206 L1 Long Ranger, procijenjene vrijednosti: 2.500.000 KM, koja nije realizovana. Zaključkom Vlade iz 2016. godine predviđeno je da se sredstva za osposobljavanje i stavljanje u funkciju (dovođenje u letačko stanje) osiguravaju iz namjenskih sredstava posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća kojima raspolaže Uprava koja će, na osnovu posebnog sporazuma, provoditi postupke javnih nabavki u saradnji s Federalnom upravom policije. Uprava nije imala zaključenih sporazuma vezano za stavljanje u funkciju helikoptera, a prezentirano nam je objašnjenje da „helikopter nije stavljen u upotrebu te nije zaključen sporazum“. Shodno navedenom, ne može se potvrditi opravdanost planiranja nabavke, niti da su Plan javnih nabavki i Plan korištenja sredstava posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća u 2019. godini realno sačinjeni. S obzirom na to da Uprava može pokrenuti postupak javne nabavke tek nakon zaključenog sporazuma s Federalnom upravom policije, smatramo da nije realno navedenu nabavku planirati a da nisu ostvareni svi potrebni preduslovi za pokretanje postupka nabavke.

³³ U daljem tekstu vrijednosti su iskazane s uključenim PDV-om.

³⁴ „Sl. glasnik BiH“, br. 39/14

Nabavka stalnih sredstava iznosila je 1.534.402 KM, od čega se 1.426.065 KM odnosi na nabavke iz namjenskih sredstava zaštite i spašavanja, a 108.337 KM na nabavke iz sredstava odobrenih Budžetom FBiH za 2019. godinu.

Pregled nabavljenih sredstava dat je u tabeli:

Opis	Sredstva Budžeta FBiH	Sredstva zaštite i spašavanja
1	2	3
Nabavka opreme	108.337	1.346.213
1. Namještaj	5.278	-
2. Kompjuterska oprema	5.979	58.919
3. Oprema za prenos podataka i glasa	25.751	406.431
4. Motorna vozila	58.460	-
5. Ostala prevozna oprema	-	309.992
6. Bibliotekarske i školske knjige	2.621	-
7. Rekreaciona oprema	4.177	-
8. Mašine, uređaji, alati i instalacije	3.980	2.106
9. Ugrađena oprema	2.090	-
10. Vojna oprema	-	469.041
11. Ugostiteljska oprema	-	99.724
Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	-	79.853
Ukupno	108.337	1.426.065

Izvršen je uvid u procedure odabira dobavljača za osam otvorenih postupaka, pet konkurenčkih zahtjeva za dostavu ponuda, a direktni sporazumi su testirani kroz reviziju realizacije izdataka. Izvršenim uvidom konstatovali smo sljedeće:

- Odlukom od 23. 9. 2019. godine direktor je pokrenuo postupak javne nabavke roba – sredstva i oprema za potrebe Federalne specijalizirane jedinice za potrage i spašavanje u ljetnim i zimskim uslovima, kojom je definisao rok za provođenje postupka od 120 dana, na osnovu Odluke Federalnog štaba o nabavci od 14. 5. 2019. godine. Odlukom je definisana procijenjena vrijednost nabavke: 900.00 KM. Obavještenje o nabavci objavljeno je na portalu javnih nabavki 7. 10. 2019. godine, tendersku dokumentaciju je preuzeo 31 potencijalni ponuđač, a ponudu je dostavio samo „AQUABALKAN“ d.o.o. Konjic. Uprava je zaključila Ugovor 30. 12. 2019. godine u vrijednosti od 899.262 KM s dobavljačem „AQUABALKAN“ d.o.o. Konjic nakon okončane procedure, a opremu je zaprimila 27. 2. 2020. godine. Plaćanje je izvršeno u aprilu 2020. godine, a nabavka je uvrštena u Plan korištenja sredstava posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća u 2020. godini. Uvidom u tendersku dokumentaciju konstatovali smo da artikli traženih tehničkih specifikacija odgovaraju artiklima proizvođača koje prodaje navedeni dobavljač. Kao primjer navodimo sljedeće: planinska nosila s traženim karakteristikama koje odgovaraju karakteristikama nosila „Mountain Stretcher LIGHT“ proizvođača „Tyromont Alpin Technik GesmbH“; 50 baterijskih čeonih lampi s traženim karakteristikama koje odgovaraju karakteristikama lampe „PIXIA 3R“ proizvođača „Petzl International“, 12 modularnih šatora na napuhivanje s traženim karakteristikama koje odgovaraju karakteristikama šatora „GTX-44“ proizvođača „GUMOTEX coating“ s.r.o.; jedan modularni šator na napuhivanje s traženim karakteristikama koje odgovaraju karakteristikama šatora „MHHF-3“ proizvođača „GUMOTEX coating“, s.r.o., za koji je čak navedeno moguća boja: crvena ili sivozelena (u katalogu proizvođača kao moguće boje navedene: „crvena“ i „vojničko-zelena“). Također, za jedan artikl (čamac nosila) značajno je istaknuti da tražene karakteristike odgovaraju karakteristikama artikla „Tyromont AKJA 2150 COMBI“ koji je dostupan na web-shopu dobavljača za 7.574 KM, a isti je ponuđen i fakturisan Upravi po cijeni od 10.573 KM.

Nadalje, predviđeno je dostavljanje uzoraka uz ponudu, ali za modularne šatore na napuhivanje bilo je potrebno dostaviti jedan šator na napuhivanje od 40 do 42 m², a on ne može biti reprezentativni uzorak za šator tražene unutrašnje površine 159 m², koji bi se trebao sastojati od pet modula i imati ulaz za ljudе i ulaz za kamione. S obzirom na to da je nabavku opreme Federalni štab civilne zaštite odobrio u maju 2019. godine i sredstva za nabavku su predviđena iz sredstava posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća u 2019. godini, te nije bilo izmjena Plana javnih nabavki i Plana korištenja sredstava posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća u 2019. godini glede ove nabavke, smatramo da Uprava nije poduzela adekvatne aktivnosti na blagovremenoj realizaciji nabavke.

- Direktor je Odlukom od 23. 9. 2019. godine pokrenuo postupak **javne nabavke roba – sredstva i oprema za potrebe Federalne specijalizirane jedinice za spašavanje na vodi**, na osnovu Odluke o nabavci Federalnog štaba od 14. 5. 2019. godine. Odlukom je definisana **procijenjena vrijednost nabavke: 349.113 KM**. Obavještenje o nabavci objavljeno je na portalu javnih nabavki 7. 10. 2019. godine, ispravka obavještenja 13. 11. 2019. godine sa izmijenjenim specifikacijama za jedan artikl (planinska nosila). Tendersku dokumentaciju su preuzele **32 potencijalna ponuđača**, a ponudu je **dostavio samo jedan**: „AQUABALKAN“ d.o.o. Konjic. Uprava je nakon okončane procedure zaključila Ugovor u vrijednosti od 355.929 KM s dobavljačem „AQUABALKAN“ d.o.o. Konjic 30. 12. 2019. godine, a oprema je isporučena u skladu s ugovorom, za koju je sačinjen Zapisnik o prijemu 31. 12. 2019. godine. Pregledom tenderske dokumentacije konstatovali smo da artikli traženih tehničkih specifikacija odgovaraju artiklima proizvođača koje prodaje ovaj dobavljač. Kao primjer navodimo sljedeće: 50 komada suhih odijela s traženim karakteristikama koje odgovaraju karakteristikama odijela „HIKO SAFETY“ proizvođača „HIKO SPORT“ s.r.o.; 50 vodonepropusnih lampi s traženim karakteristikama koje odgovaraju karakteristikama čeone lampe „DUO Z2“ proizvođača „Petzl International“; deset komada vodootpornih stanica s traženim karakteristikama koje odgovaraju karakteristikama stanice „MOTOTRBO P4601e“ proizvođača „Motorola“; planinska nosila s traženim karakteristikama koje odgovaraju karakteristikama artikla „UNIVERSAL STRETCHER UT 2000“ proizvođača „Tyromont Alpin Technik GesmbH“.
- Odlukom od 23. 9. 2019. godine direktor je pokrenuo postupak **javne nabavke roba – sredstva i oprema za potrebe službe za zaštitu i spašavanje na vodi i pod vodom – Sportsko-rekreativni klub „Neretva“ Konjic**, na osnovu Odluke o nabavci Federalnog štaba od 14. 5. 2019. godine. Odlukom je definisana **procijenjena vrijednost nabavke: 98.100 KM**. Obavještenje o nabavci objavljeno je na portalu javnih nabavki 7. 10. 2019. godine. Tendersku dokumentaciju je **preuzeo 26 potencijalnih ponuđača**, a ponudu je **dostavio samo jedan**: „AQUABALKAN“ d.o.o. Konjic. Uprava je zaključila Ugovor u vrijednosti od 97.981 KM s dobavljačem „AQUABALKAN“ d.o.o. Konjic 27. 12. 2019. godine, nakon okončane procedure, a oprema je isporučena u skladu s ugovorom i sačinjen je Zapisnik o prijemu 31. 12. 2019. godine. Pregledom tenderske dokumentacije konstatovali smo da artikli traženih tehničkih specifikacija odgovaraju artiklima proizvođača koje uvozi i prodaje navedeni dobavljač. Kao primjer navodimo sljedeće: jedan rafting čamac s traženim karakteristikama koje odgovaraju karakteristikama čamca „RAFT SILVER CLOUD 465 RA 3236“ proizvođača „Aquadesign“; četiri kanua s traženim karakteristikama koje odgovaraju karakteristikama „Gumotex BARAKA“ proizvođača „GUMOTEX coating“, s.r.o.; četiri desendera s traženim karakteristikama koje odgovaraju karakteristikama desendera „I'D S“ proizvođača „Petzl International“, za koje je čak navedena moguća boja: žuta ili crna (kao u katalogu proizvođača).
- Nabavljena je kompjuterska oprema i oprema za prenos podataka i glasa nakon provedenog otvorenog postupka javne nabavke koji je direktor pokrenuo Odlukom od 19. 4. 2019. godine. Odlukom je definisana **procijenjena vrijednost nabavke: 100.000 KM**. Uprava je zaključila Ugovor u vrijednosti od 99.988 KM s dobavljačem „Telegroup“ d.o.o. Sarajevo 16. 8. 2019. godine, nakon okončane procedure, a oprema je isporučena u skladu s ugovorom i sačinjen je Zapisnik o prijemu 18. 9. 2019. godine.

Pregledom tenderske dokumentacije konstatovali smo da artikli traženih tehničkih specifikacija odgovaraju artiklima proizvođača koje prodaje navedeni dobavljač. Kao primjer navodimo: projektor od 12.000 lumena s traženim karakteristikama koje odgovaraju karakteristikama projektora „EB-L1500“ i projektor od 8.000 lumena s traženim karakteristikama koje odgovaraju karakteristikama projektora „EB-L1300U“ proizvođača „Seiko Epson Corporation“.

- Nabavljena je oprema za prenos podataka i glasa (dron s termalnom kamerom) postupkom javne nabavke koji je direktor pokrenuo Odlukom od 19. 4. 2019. godine. Odlukom je definisana procijenjena vrijednost nabavke: 60.000 KM. Ugovor u vrijednosti od 59.903 KM zaključen je s dobavljačem „IMTEC“ d.o.o. Sarajevo 26. 7. 2019. godine, nakon okončane procedure, a oprema je isporučena u skladu s ugovorom i sačinjen je Zapisnik o prijemu 15. 10. 2019. godine. Pregledom tenderske dokumentacije konstatovali smo da artikli traženih tehničkih specifikacija odgovaraju artiklima proizvođača koje prodaje navedeni dobavljač. Kao primjer navodimo: dron (bespilotna letjelica) s traženim karakteristikama koje odgovaraju karakteristikama letjelice „M200 Aircraft“ i termalna kamera s traženim karakteristikama koje odgovaraju karakteristikama kamere „Zenmuse XT“ proizvođača „Dajiang Innovations Technology Co., Ltd (DJI)“.

Shodno navedenom, tehničke specifikacije iz tenderske dokumentacije nisu svim ponuđačima omogućile jednak i nediskriminirajući pristup u nadmetanju, u skladu s članom 54. Zakona o javnim nabavkama (za provedene postupke javnih nabavki za koje su zaključeni ugovori u ukupnom iznosu od 1.303.482 KM), s obzirom na to da artikli traženih tehničkih specifikacija odgovaraju artiklima proizvođača, koje uvozi i prodaje odabrani dobavljač. Ovo se odnosi na sredstva i opremu za potrebe Federalne specijalizirane jedinice za spašavanje na vodi, za koju je zaključen ugovor o nabavci u vrijednosti od 306.239 KM, sredstva i opremu za potrebe službe za zaštitu i spašavanje na vodi i pod vodom – Sportsko-rekreativni klub „Neretva“ Konjic u vrijednosti od 97.981 KM i sredstva i opremu za potrebe Federalne specijalizirane jedinice za potrage i spašavanje u ljetnim i zimskim uslovima, za koju je zaključen ugovor u vrijednosti od 899.262 KM. Revizijom ova tri postupka konstatovali smo da je u svakom postupku tražen barem jedan artikl s karakteristikama koje odgovaraju karakteristikama proizvoda proizvođača „Petzl International“, odnosno „Aquadesign“. Prema dostupnim podacima, jedini ovlašteni prodavač traženih proizvoda za BiH je „AQUABALKAN“ d.o.o. Konjic.

Uvidom u realizaciju zaključenih ugovora konstatovali smo sljedeće:

- **Vojna oprema (ronilačka oprema) nabavljena je u iznosu od 99.977 KM** na osnovu ugovora zaključenog 30. 1. 2019. godine s dobavljačem „KM TRADE“ d.o.o. Visoko i ugovorena je isporuka najkasnije 60 dana od dana potpisivanja ugovora. Ugovorom je definisano da Uprava zadržava pravo naplate penala u iznosu od 1% za svaki dan zakašnjenja od vrijednosti robe ukoliko dobavljač ne isporuči robu u ugovorenom roku. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da je vršena sukcesivna isporuka i da je Zapisnik o primopredaji sačinjen 29. 5. 2019. godine, a sredstva fakturisana 30. 5. 2019. godine. Konstatovano je kašnjenje od 59 dana.
- **Ugostiteljska oprema (dvije poljske kuhinje) nabavljena je u iznosu od 99.724 KM** po Ugovoru zaključenom s dobavljačem „A&D COMPANY“ d.o.o. Kakanj. Ugovor s dobavljačem potписан je 17. 12. 2018. godine i ugovorena je isporuka najkasnije 60 dana od dana potpisivanja. Ugovorom je definisano i to da Uprava zadržava pravo naplate penala u iznosu od 0,1% za svaki dan kašnjenja od vrijednosti robe ukoliko dobavljač ne isporuči robu u ugovorenom roku. Konstatovano je kašnjenje od 195 dana.
- **Nabavka usluga instalacije stacionarnih radio primopredajnika za rad u avio opsegu (19.890 KM)** izvršena je po ugovoru zaključenom 25. 12. 2017. godine s dobavljačem „EDING TELECOM“ d.o.o. Sarajevo i definisan je rok najkasnije 45 dana od dana potpisivanja ugovora.

Uprava je nakon godinu dana (24. 12. 2018. godine) dostavila obavještenje da će se poslovi realizovati tokom 2019. godine jer u 2018. nije uspjela obezbijediti lokacije za montažu zbog niza okolnosti na koje nije mogla neposredno uticati, te da se očekuje sticanje preduslova početkom 2019. godine i da će obavijestiti dobavljača. Nabavka je realizovana tek u novembru 2019. godine, kada je sačinjen i Zapisnik o primopredaji radova. Konstatovano je da Uprava nije obezbijedila sve potrebne preduslove prije provedbe nabavke i zbog toga je došlo do kašnjenja od 23 mjeseca.

- **Autogume** su nabavljene u iznosu od **55.223 KM** na osnovu zaključenog ugovora s dobavljačem „UNITRADE“ d.o.o. Ljubuški. U prezentiranom ugovoru nije naveden datum zaključenja ugovora, a u Izvještaju o vrijednosti pojedinačnih ugovora za sve dobavljače kao datum zaključenja naveden je 13. 8. 2019. godine. Ugovoren je da će dobavljač robu isporučiti najkasnije 30 dana od dana potpisivanja ugovora. Međutim, prema Zapisniku Uprave o prijemu roba, isporuka je izvršena 5. 10. 2019. godine, sa kašnjenjem od 23 dana.
- **Nabavka 100 kg plastičnog eksploziva u iznosu od 16.965 KM** izvršena je na osnovu ugovora koji je dobavljač „KM TRADE“ d.o.o. Visoko potpisao 30. 11. 2018. godine, a datum potpisa Uprave nije naveden. Ugovoren je isporuka najkasnije 30 dana od dana potpisivanja ugovora. Međutim, 26. 12. 2018. godine (prije isteka roka) Uprava je sačinila službenu zabilješku u kojoj je navedeno da nije na vrijeme obezbijedila Rješenje nadležne Policijske uprave za nabavku eksploziva i da je Rješenje dostavljeno Upravi 24. 12. 2018. godine. Također, Uprava je službenom zabilješkom konstatovala da dobavljač nije u mogućnosti isporučiti i fakturisati traženu robu do 31. 12. 2018. godine i da se fakturiše avansno, uz dostavu bankovne garancije na cijelokupan iznos avansne uplate (16.965 KM). Faktura za plastični eksploziv ispostavljena je 20. 3. 2019. godine, kada je izvršen i prijem robe. **S obzirom na to da je Uprava zaprimila Rješenje nadležne Policijske uprave prije isteka roka isporuke, smatramo da nije opravdano odgođena isporuka robe i to da dobavljaču nisu obračunati penali za kašnjenje od 79 dana.**
- **Rezervni dijelovi za vozila** u iznosu od **13.765 KM** nabavljeni su na osnovu ugovora zaključenog 16. 4. 2019. godine s dobavljačem „DRR Auto“ d.o.o. Kiseljak, kojim je definisano da će dobavljač robu isporučiti najkasnije 15 dana od dana potpisivanja ugovora. Međutim, isporuka je izvršena 15. 5. 2019. godine, sa kašnjenjem od 14 dana.

Shodno navedenom, Uprava nije racionalno i blagovremeno planirala i pokretala postupke nabavki, imajući u vidu da je za neke nabavke bilo potrebno obezbijediti određene preduslove kako bi se realizovale u skladu s ugovorima (Uprava nije prethodno obezbijedila sve potrebne dokumente nadležnih organa za skladištenje materijala za javni red i sigurnost prije pokretanja postupka nabavke; ugovor za nabavku usluga instalacije stacionarnih radio primopredajnika za rad u avio opsegu realizovan je nakon 23 mjeseca jer Uprava nije mogla da obezbijedi lokacije za montažu).

Također, Uprava je s dobavljačima ugovorila zadržavanje prava naplate kazne u slučaju kašnjenja isporuka (0,1% ukupnih ugovorenih vrijednosti roba/usluga za svaki dan zakašnjenja do ispunjenja obaveze). Međutim, to nije primjenjivala, iako je konstatovano kašnjenje za nabavku ugostiteljske opreme (195 dana), materijala za javni red i sigurnost (79 dana), auto guma (23 dana) i rezervnih dijelova za vozila (14 dana). Kod nabavke ronilačke opreme konstatovano je kašnjenje od 59 dana, a Uprava je zadržala pravo naplate penala u iznosu od 1% za svaki dan kašnjenja od vrijednosti robe. Uvezši u obzir da se radi o javnim sredstvima i da su budžetski korisnici odgovorni za efikasno i ekonomično raspolaganje budžetskim sredstvima, smatramo da nije opravdano da dobavljačima nisu obračunati penali, kako je omogućeno zaključenim ugovorima.

Također, na osnovu Odluke Federalnog štaba izvršena je **nabavka usluga izvođenja obuke za upravljanje žirokopterom** i s dobavljačem „Auto Gyro Adriatic“ d.o.o. Sarajevo zaključen je Ugovor 31. 10. 2019. godine na iznos od 99.356 KM. Ugovoren je sljedeća dinamika plaćanja: 50% iznosa po potpisu ugovora, 25% po okončanju teoretske obuke kandidata i 25% po okončanju praktičnog dijela obuke.

S obzirom na to da je ugovorena i izvršena avansna isplata značajnog iznosa sredstava i da se radi o javnim sredstvima, smatramo da bi bilo primjereni da je s dobavljačem ugovorena garancija za uredno izvršenje ugovora, posebno ako uzmemo u obzir da za vrijeme isplate prve tranše dobavljaču Uprava još nije bila nabavila obaveznu opremu i rezervne dijelove za žirooptere.

Konstatovali smo i to da je izvršena nabavka redovnih servisa i opravki vozila od dobavljača „BUNJO“ d.o.o. Sarajevo u ukupnom iznosu od 16.815 KM putem 21 direktnog sporazuma i od dobavljača „AC QUATTRO“ d.o.o. Sarajevo u ukupnom iznosu od 17.167 KM putem 22 direktne sporazuma. Također, izvršena je nabavka materijala i usluga opravki i održavanja opreme putem 12 direktnih sporazuma za iznos od 20.454 KM od dobavljača „MANKO VELEMOTOR“ d.o.o. Sarajevo. Shodno navedenom, konstatovali smo da je Uprava vršila nabavke materijala i usluga opravki i održavanja opreme i vozila putem više direktnih sporazuma u slučaju istovrsnih i srodnih roba/usluga, te ne možemo potvrditi da je pravilno izabrana vrsta postupka, kao ni da je vrijednost nabavke procijenjena u skladu s članom 15. Zakona o javnim nabavkama.

U vezi s provođenjem postupaka javnih nabavki, konstatovali smo da kod određenih postupaka tehničke specifikacije iz tenderske dokumentacije nisu svim ponuđačima omogućile jednak i nediskriminirajući pristup u nadmetanju; nisu obračunati i naplaćeni penali u slučajevima kada su stvoren preduslovi; nisu u svim slučajevima obezbijeđeni potrebni preduslovi za realizaciju nabavke; nije pravilno procijenjena vrijednost nabavke, niti je odabrana adekvatna vrsta postupka. Također, osnovni elementi zaključenih ugovora nisu objavljeni na stranici Uprave, u skladu s članom 75. Zakona o javnim nabavkama. S obzirom na navedeno, postupci javnih nabavki nisu u svim slučajevima provedeni u potpunosti u skladu s procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama, niti su dosljedno ispoštovane odredbe zaključenih ugovora.

Preporuke:

- *Plan javnih nabavki sačinjavati na osnovu realnih potreba, postupke javnih nabavki započinjati kada su obezbijeđeni svi potrebni preduslovi za realizaciju, a u slučaju istovrsnih i srodnih nabavki odabir postupka vršiti u skladu s članom 15. Zakona o javnim nabavkama;*
- *tendersku dokumentaciju sačinjavati na način da omoguće jednak i nediskriminirajući pristup svim potencijalnim ponuđačima, u skladu s članom 54. Zakona o javnim nabavkama;*
- *u cilju efikasnog i ekonomičnog raspolažanja budžetskim sredstvima, obračunati penale u skladu sa zaključenim ugovorima.*

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Uprava je 18. 8. 2020. godine dostavila komentar na Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji za 2019. godinu. U njemu su navedena obrazloženja za određene kvalifikacije date u mišljenju na usklađenost, kao i određene nalaze i preporuke, koje se odnose na javne nabavke, Federalnu komisiju za procjenu štete, bruto plaće i naknade plaća, prihode iz nadležnosti Uprave, finansijske izvještaje, sistem internih kontrola, predmet, cilj i obim revizije, federalne specijalizirane jedinice civilne zaštite i transfere Federalnom štabu.

Prihvaćen je komentar u vezi s obukom zaposlenika za upravljanje žiroopterima jer je dostavljena relevantna dokumentacija kojom se potvrđuje da je obuku za četiri zaposlenika finansirala Uprava, a za četiri zaposlenika „Aday Group“. Ostale komentare nismo prihvatali jer nisu adekvatno obrazloženi, niti je priložena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene datih nalaza, a najznačajniji se odnose na:

- provedene postupke javnih nabavki, s obzirom na to da tehničke specifikacije iz tenderske dokumentacije nisu svim ponuđačima omogućile jednak i nediskriminirajući pristup u nadmetanju, što nije u skladu s članom 54. Zakona o javnim nabavkama, a kod određenog broja provedenih postupaka nije pravilno odabrana vrsta postupka;

- neblagovremeno podnošenje prijedloga Vladi FBiH za imenovanje Federalne komisije za procjenu štete u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, što je imalo za posljedicu da sredstva nisu blagovremeno raspoređena, u skladu s Odlukom Vlade FBiH o postupku i kriterijima za dodjelu jednokratne novčane pomoći općinama i kantonima za otklanjanje šteta nastalih od prirodnih i drugih nesreća;
- obračun i isplatu bruto plaća i naknada u većem iznosu, jer Pravilnik o plaćama i naknadama nije usklađen sa članom 23. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH i sa članom 192. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, zbog uvećanja plaće po osnovu posebnog dodatka na plaću za posebne uslove rada.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju

Miršada Janjoš

Tim za reviziju

Kimeta Bihorac – voditeljica tima

Josipa Zadro – članica tima

IV PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2019. godinu						
Naziv institucije: Federalna uprava civilne zaštite i Federalni štab civilne zaštite						
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)	
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini			
1	2	3	4	5	6	
I PRIHODI (od 1 do 16)	13.198.100	4.304.118	4.050.664	-8.893.982	32,6%	
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	50.000	35.149	34.591	-14.851	70,3%	
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	0	0	0	0		
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale update poreza)						
Porezi na dobit preduzeća						
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća						
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0		
3. Porezi na plaću i radnu snagu	0	0	0	0		
4. Porez na imovinu	0	0	0	0		
5. Domaći porezi na dobra i usluge	0	0	0	0		
6. Porez na dohodak	0	0	0	0		
7. Prihodi od indirektnih poreza	0	0	0	0		
8. Ostali porezi	50.000	35.149	34.591	-14.851	70,3%	
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	13.148.100	4.268.969	4.016.073	-8.879.131	32,5%	
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika		16.977	15.916	16.977		
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija						
Ostali prihodi od imovine		16.977	15.916	16.977		
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu						
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu						
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika						
Prihodi od privatizacije						
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju						
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	13.148.100	4.251.992	4.000.157	-8.896.108	32,3%	
Administrativne takse						
Sudske takse						
Komunalne naknade i takse						
Ostale budžetske naknade i takse						
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	13.100.100	4.220.336	3.919.607	-8.879.764	32,2%	
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	48.000	31.200	30.550	-16.800	65,0%	
Neplanirane update – prihodi		456	50.000	456		
Novčane kazne						
Drugi tekući prihodi						
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)						
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	0	0	0	0		
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	0		
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	0	0	0	0		
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	0	0	0	0		
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	0	0	0	0		
16. Donacije	0	0	0	0		

	II RASHODI (od 1 do 7)	15.155.779	10.677.807	8.566.989	-4.477.972	70,5%
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	6.094.032	6.013.347	5.137.231	-80.685	98,7%
	Bruto plaće i naknade plaća	5.425.950	5.362.324	4.604.349	-63.626	98,8%
	Naknade troškova zaposlenih	668.082	651.023	532.882	-17.059	97,4%
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	809.312	777.168	663.119	-32.144	96,0%
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	3.944.699	1.870.794	1.811.406	-2.073.905	47,4%
	Putni troškovi	385.000	286.354	258.356	-98.646	74,4%
	Izdaci za energiju	76.000	60.286	62.593	-15.714	79,3%
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	83.190	78.188	74.359	-5.002	94,0%
	Nabavka materijala i sitnog inventara	1.323.830	226.035	477.639	-1.097.795	17,1%
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	691.184	358.917	374.078	-332.267	51,9%
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	168.000	38.047	22.940	-129.953	22,6%
	Izdaci za tekuće održavanje	165.000	132.200	121.378	-32.800	80,1%
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	238.896	192.162	178.526	-46.734	80,4%
	Ugovorene i druge posebne usluge	813.599	498.605	241.537	-314.994	61,3%
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	3.257.736	2.016.498	955.233	-1.241.238	61,9%
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	2.200.000	1.068.000	890.000	-1.132.000	48,5%
	Tekući transferi pojedincima					
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	180.000	70.839	62.885	-109.161	39,4%
	Subvencije javnim preduzećima					
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima					
	Subvencije finansijskim institucijama					
	Tekući transferi u inostranstvo					
	Drugi tekući rashodi	877.736	877.659	2.348	-77	100,0%
5.	Kapitalni transferi	1.050.000	0	0	-1.050.000	0,0%
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	1.050.000	0	0	-1.050.000	0,0%
	Kapitalni transferi pojedincima					
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama					
	Kapitalni transferi javnim preduzećima					
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima					
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
	Kapitalni transferi u inostranstvo					
6.	Izdaci za kamate	0	0	0	0	
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu					
	Izdaci za inostrane kamate					
	Kamate na domaće pozajmljivanje					
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama					
7.	Tekuća budžetska rezerva	0	0	0	0	
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	-1.957.679	-6.373.689	-4.516.325	-4.416.010	326%
	III TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA					
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	
	Primici od prodaje stalnih sredstava					
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi					
	Ostali kapitalni primici					
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	6.450.000	1.534.402	1.220.426	-4.915.598	23,8%
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada					
	Nabavka građevina					
	Nabavka opreme	3.100.000	1.454.550	1.220.426	-1.645.450	46,9%
	Nabavka ostalih stalnih sredstava					
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	3.350.000	79.852		-3.270.148	2,4%
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje					
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	6.450.000	1.534.402	1.220.426	-4.915.598	23,8%
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tkući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	-8.407.679	-7.908.091	-5.736.751	499.588	94,1%
	IV TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI					

1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti				
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama				
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima				
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća				
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima				
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja				
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo				
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	1.200.000	0	0	-1.200.000
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti				
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima				
	Pozajmljivanje javnim preduzećima				
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća				
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	1.200.000	0	0	-1.200.000
	Ostala domaća pozajmljivanja				
	Pozajmljivanje u inostranstvo				
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	-1.200.000	0	0	1.200.000
	V TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA				
1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0
	Primici od dugoročnog zaduživanja				
	Zajmovi primljeni kroz Državu				
	Primici od inostranog zaduživanja				
	Primici od domaćeg zaduživanja				
	Primici od kratkoročnog zaduživanja				
	Zajmovi primljeni kroz Državu				
	Primici od inostranog zaduživanja				
	Primici od domaćeg zaduživanja				
2.	Izdaci za otplate dugova	0	0	0	0
	Otplate dugova primljenih kroz Državu				
	Vanjske otplate				
	Otplate domaćeg pozajmljivanja				
	Otplate unutarnjeg duga				
	Otplate duga po izdatim garancijama				
	Otkup duga				
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)				
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	-9.607.679	-7.908.091	-5.736.751	1.699.588
					82,3%

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2019. godinu odobrilo 24. 2. 2020. godine.

Direktor
Fahrudin Solak

Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine

Naziv institucije: Federalna uprava civilne zaštite i Federalni štab civilne zaštite

Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	28.222.836	26.511.488	106,5%
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	25.569.384	23.081.052	110,8%
2. Vrijednosni papiri			
3. Kratkoročna potraživanja	23.420	45.369	51,6%
4. Kratkoročni plasmani			
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	773.586	614.027	126,0%
6. Zalihe materijala i robe			
7. Zalihe sitnog inventara			
8. Kratkoročna razgraničenja	1.856.446	2.771.040	67,0%
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	10.114.108	9.554.374	105,9%
9. Stalna sredstva	27.620.233	25.406.710	108,7%
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	17.506.125	15.852.336	110,4%
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	10.114.108	9.554.374	105,9%
12. Dugoročni plasmani			
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana			
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)			
15. Vrijednosni papiri			
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira			
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)			
18. Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (A+B)	38.336.944	36.065.862	106,3%
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	28.212.200	26.484.896	106,5%
19. Kratkoročne tekuće obaveze	3.684.297	3.520.337	104,7%
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira			
21. Kratkoročni krediti i zajmovi			
22. Obaveze prema zaposlenicima	633.678	524.093	120,9%
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
24. Kratkoročna razgraničenja	23.894.225	22.440.466	106,5%
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	10.636	26.592	
25. Dugoročni krediti i zajmovi	10.636	26.592	
26. Ostale dugoročne obaveze			
27. Dugoročna razgraničenja			
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	10.114.108	9.554.374	105,9%
28. Izvori stalnih sredstava	10.114.108	9.554.374	105,9%
29. Ostali izvori sredstava			
30. Izvori sredstava rezervi			
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima			
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima			
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	38.336.944	36.065.862	106,3%

Na poziciji „Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama“, u skladu s propisima za budžetske korisnike koji nemaju transakcijske račune, iskazuje se razlika Aktive i Pasive.

Rukovodstvo je Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine odobrilo 24. 2. 2020. godine.

**Direktor
Fahrudin Solak**